

GRATIS

Kota numeru 3 zł.

PROLETARIUSZ WSZYSTKICH KRAJÓW ŁĄCZY SIĘ

GŁOS PABIANIC

ORGAN WK i ŁK POLSKIEJ ZJEDNOCZONEJ PARTII ROBOTNICZEJ

ROK II (V) NIEDZIELA 9 PAŹDZIERNIKA 1949 ROKU Nr 277 (1202)

Ogólno-niemiecki rząd demokratyczny powołany został do życia przez Parlament Ludowy W Berlinie proklamowano Niemiecką Republikę Demokratyczną

Berlin (PAP). Na posiedzeniu Niemieckiej Rady Ludowej przewodniczący prezydium Wilhelm Pieck odczytał tekst manifestu do narodu niemieckiego.

Manifest stwierdza na wstępie, że wezwaniem do stworzenia frontu narodowego demokratycznych Niemiec przybiera coraz bardziej charakter szerokiego ruchu ludowego. Katastrofa falka sytuacja, w jaką imperialistyczne mocarstwa pchnęły naród niemiecki, przez to, że pogwałciły one uchwały poczdamskie, łączy wszystkich Niemców w walce o następujący cel:

1. utworzenie jednolitych, niezależnych, demokratycznych Niemiec dla szybkiego zawarcia sprawiedliwego traktatu pokojowego z Niemcami oraz dla wycofania wszystkich wojsk okupacyjnych w ciągu krótkiego czasu.

2. Manifest podkreśla następnie zupełną uległość i zależność rządu marionetkowego w Bonn od wysokich komisarzy mocarstw zachodnich.

3. Celem rządu separatystycznego w Bonn jest przywrócenie Niemiec Zachodnich do paktu atlantyckiego. W związku z tym propaguje się w Niemczech Zachodnich w sposób jawny hasła niemieckiego faszyzmu, militarysty i rewolucji. Jaskrawym dowodem tego jest przebieg debat „parlamentu” w Bonn.

4. W tej sytuacji zachodzi konieczność utworzenia ogólnoniemieckiego frontu sił patriotycznych. Na terenie Niemiec omawiana w ciągu ostatnich miesięcy wielka cześć frontu narodowego Niemiec Demokratycznych. Zgodnie z życzeniami wszystkich warstw społeczeństwa, Niemiecka Rada Ludowa uważa za konieczne przedstawić cele frontu narodowego.

JEDNOŚĆ NIEMIEC

1. Przywrócenie politycznej i gospodarczej jedności Niemiec poprzez likwidację separatystycznego państwa zachodnio - niemieckiego, zniesienie statutu Zagłębia Ruhry i autonomii Zagłębia Saary oraz utworzenie ogólnoniemieckiego rządu Niemieckiej Republiki Demokratycznej.

TRAKTAT POKOJOWY

2. Jak najszybsze zawarcie sprawiedliwego traktatu pokojowego z Niemcami. Wycofanie wszystkich wojsk okupacyjnych z Niemiec w ciągu określonego krótkiego czasu po podpisaniu traktatu pokojowego.

3. Całkowite i bezwarunkowe uznanie uchwał poczdamskich, w sprawie demokratyzacji i demilitaryzacji, jak również zawartych w tych uchwałach zobowiązań Niemiec wobec innych krajów.

SUWERENNOŚĆ

4. Przywrócenie całkowitej suwerenności narodu niemieckiego z uznaniem prawa do samodzielnego polityki zagranicznej i samodzielnego handlu zagranicznego. Wolny i niezależny rozwój niemieckiego państwa demokratycznego i narodu niemieckiego po zawarciu traktatu pokojowego.

WALKA PRZECIWKO PODZEGACZOM WOJENNYM I ROZBIJCZOM

5. Nieprzejednana czynna walka przeciwko podlegaczom do nowej wojny w Niemczech. Zakaz propagandy wojennej w prasie, w radio i na zebraniach. Bezkompromisowa walka przeciwko wrogom Niemiec do agresywnych bloków militarnych, do unii zachodnio - europejskiej i paktu atlantyckiego.

6. Nieprzejednana czynna walka przeciwko zdrajcom narodu niemieckiego, niemieckim agentom imperializmu amerykańskiego i zbrodniczym współwinnom zbrodniczo - niemieckim.

7. Całkowite i nieograniczone poparcie dla obozu, walczącego o równouprawnienie i przyjaźń wszystkich narodów świata.

BERLIN — STOLICĄ NIEMIEC

8. Natychmiastowe przywrócenie jedności i normalizacja życia w stolicy Niemiec — Berlinie.

PLANOWA OBUDBOWA

9. Jednolita waluta dla całych Niemiec. Swobodna wymiana handlowa i współpraca gospodarcza. Swobodny ruch ludności i towarów

między wszystkimi krajami i strefami Niemiec.

10. Natychmiastowe odstąpienie od polityki podporządkowania go spodarki niemieckiej kapitalistom zagranicznym.

11. Natychmiastowe wstrzymanie demontażu oraz innych zarządzeń, mających na celu ograniczenie i likwidację niemieckiej gospodarki pokojowej.

12. Zniesienie wszelkich ograniczeń, przy pomocy których mocarstwa zachodnie hamują rozwój niemieckiego handlu zagranicznego, kierując się przy tym pobudkami konkurencyjnymi. Popieranie wymiany handlowej między Niemcami a Związkiem Radzieckim i krajami demokracji ludowej, które są naturalnymi partnerami handlowymi Niemiec. Nieograniczony rozwój niemieckiego przemysłu pokojowego.

13. Ochrona niemieckiej gospodarki ludowej i własności prywatnej, zgodnie z obowiązującymi ustawami.

14. Podniesienie stopy życiowej ludności przez rozwój produkcji i handlu. Likwidacja bezrobocia.

15. Zwiększenie wydajności rolnictwa, opieka nad gospodarstwami wiejskimi, potrzebującymi pomocy.

16. Dach nad głową i praca we wszystkich strefach dla Niemców repatriowanych.

RÓWNOUPRAWNIENIE

17. Pełne równouprawnienie dla wszystkich obywateli niemieckich bez względu na przynależność klasową, poglądy polityczne i wyznanie.

OPIEKA NAD KULTURĄ

18. Wolność prasy, radia i filmu.

19. Wydanie skutecznych zarządzeń dla utrzymania i rozwoju niemieckich badań, techniki i nauki, literatury i sztuki. Popieranie sytuacji w całym Niemczech.

20. Ścisła współpraca kulturalna pomiędzy wszystkimi obszarami Niemiec bez żadnej interwencji i ograniczeń z zewnątrz.

W końcu manifest stwierdza: NA PODSTAWIE KONSTYTUCJI ZATWIERDZONEJ PRZEZ III NIEMIECKI KONGRES LUDOWY, JEDNOMYŚLNIE POWOLANO DO ŻYCIA W STOLICY NIEMIEC, W BERLINIE, NIEMIECKĄ REPUBLIKĘ DEMOKRATYCZNĄ, TYMCZASOWY RZĄD NIEMIECKI, KTÓRY ZOSTANIE UTWORZONY. BĘDZIE PROWADZIŁ WALKĘ O POKÓJ.

JEDNOŚĆ I SUWERENNOŚĆ NIEMIEC

Berlin (PAP). Po odczytaniu manifestu odbyła się dyskusja, w której po oświadczeniach przedstawicieli rozmaitych ugrupowań i organizacji aprobujących treść i hasła manifestu, NIEMIECKA RADA LUDOWA UCHWAŁIŁA JEDNOMYŚLNIE TREŚĆ MANIFESTU.

Niemiecka Rada Ludowa przystąpiła następnie do drugiego punktu porządku dziennego, dotyczącego obecnej sytuacji politycznej w Niemczech. Zasadnicze przemówienie wygłosił Wilhelm Pieck. Mówca napomknął na politykę mocarstw zachodnich i wspominał z wdzięcznością o pomocy, jaką strefa wschodnia Niemiec otrzymała od Związku Radzieckiego.

Następnie Pieck potępił te elementy, które prowadzą nagonkę antypolską i szerzą w Niemczech psychozę histeryczną. Granicą nad Odrą i Nysą jest dla nas — powiedział Pieck — granicą pokoju.

W dyskusji zabrało głos wielu mówców. Wszyscy wypowiedzieli się za zjednoczeniem Niemiec i za stworzeniem warunków, które by sprzyjały przyjaznej współpracy Niemiec ze Związkiem Radzieckim i krajami demokracji ludowej.

Po wyczerpaniu listy mówców Niemiecka Rada Ludowa przyjęła jednogłośnie trzy następujące rezolucje:

I. Niemiecka Rada Ludowa zwraca się do ministrów spraw zagranicznych czterech mocarstw, by zgodnie z uchwałami poczdamskimi postawili sprawę niemiecką na porządku dziennym swych obrad i przyspieszyli zawarcie traktatu pokojowego z Niemcami.

II. Niemiecka Rada Ludowa wyraża przychylność do inicjatyw prowincjonalnych, by w dniu 10 bm. dokonał wyboru delegatów do Izby Krajo (Laendertag), która ma się zebrać w Berlinie. Kadencja parlamentu prowincjonalnego ma być przedłużona o 1 rok, a nowe wybory wyznaczone na dzień 15 października 1950 r. równocześnie z wyborami do Parlamentu Ludowego (Volkskammer).

III. Niemiecka Rada Ludowa przekształca się w prowizoryczny Parlament Ludowy (Volkskammer).

Grotewohl - premierem rządu tymczasowego

Berlin (PAP). Na pierwszym posiedzeniu Parlamentu Ludowego (Volkskammer) wybrano prezydium w następującym składzie: Przewodniczący: Dickmann (par-

ty liberalno - demokratyczna), wice przewodniczący: Matern (SED), Hickmann (CDU), Loehr (partia narodowo - demokratyczna).

Berlin (PAP). Parlament Ludowy przyjął ustawę w sprawie powołania do życia tymczasowego rządu Niemieckiej Republiki Demokratycznej. Rząd ten będzie składał się z premiera, trzech wicepremierów i 14 ministrów.

BERLIN (PAP). Parlament Ludowy powołał Otto Grotewohla na stanowisko premiera. Grotewohl otrzymał misję utworzenia pierwszego rządu Niemieckiej Republiki Demokratycznej.

Fakty, które oskarżają

Delegat polski do Rady Powierniczej odslania niesłychany ucisk ludności w koloniach brytyjskich i francuskich

Nowy Jork (PAP). W czasie debaty nad sprawozdaniem Rady Powierniczej ONZ zabrał głos delegat Polski ambasador Naszkowski.

Odpowiadając na ataki delegata Wielkiej Brytanii Martina i delegata Francji Garreaux na sformułowaną przez przedstawicieli Polski krytykę brytyjskiej i francuskiej administracji na obszarach powierniczych, ambasador Naszkowski stwierdził, że biorąc udział w dyskusji nad sprawozdaniem Rady Powierniczej delegacja

polna ma na względzie wyłącznie prawa ludów, zamieszkujących te terytoria.

Amb. Naszkowski oświadczył, że delegacja polska nie jest zdziwiona, iż jej uwagi krytyczne o uciśnionych ludach i eksploatacji kolonialnej okrywane zostały przez przedstawiciela Wielkiej Brytanii jako „frazesy”.

Eksploatacja ludów kolonialnych wyraża się m. in. w tym, że tubylcy zmuszani są do oddawania swych dzieci w warunkach przypominają-

cych niewolnictwo, wierzycielom francuskim i brytyjskim jako spłatę długu. Coraz częściej mają miejsce m. in. sakry strajkujących robotników. To nie frazesy lecz fakty, które oskarżają — oświadczył ambasador Naszkowski.

W kilku wierszach USA ODMAWIAJĄ WIZ TRANZYTOWYCH DEMOKRATYCZNYM DZIAŁACZOM

PARYŻ (PAP). — Konsulat Stanów Zjednoczonych odmówił wizy tranzytowej deputowanemu komunistycznemu z Martyniki Aime Cesaire, który zamierzał udać się do Francji w związku ze zwolnieniem sesji Zgromadzenia Narodowego.

PRZESŁADOWANIA LUDNOŚCI W ALGERZE

PARYŻ (PAP). — Do Paryża nadeszła wiadomość o nowych represjach policyjnych w Algierze.

Pod pretekstem aresztowania dezertera, kilka oddziałów żandarmerii napadło na osadę Sidi-Ali-Bu-Mah w Kabylji pjadrując mieszkania tubylców. Ponad 1000 mieszkańców osady uciekło na pustynie.

DUNSCY ZWOLENNICY POKOJU PO TEPIAJĄ POLITYKĘ RZĄDU

KOPENHAGA (PAP). — Duński Komitet Obrony Pokoju zorganizował w stolicy wielkie zgromadzenie publiczne, na którym powzięto uchwałę, w sprawie zagranicznej polityki rządu.

Uchwała ta, przekazana rządowi potępia zagraniczną politykę Danii, której wynikiem jest wciągnięcie kraju do bloku militarne.

Armia Ludowa Chin zbliża się do Kantonu

LONDYN (PAP). — Agencja Reutersa donosi z Hong-Kongu, że chińska wojska ludowe pod dowództwem generała Czen Kenga, zdobyły miasto Ku Kong i znajdują się o 110 kilometrów od tymczasowej stolicy rządu kuomintangowskiego — KANTONU.

Władze kuomintangowskie przygotowują się do ewakuacji na wyspę Formozę oraz do Czung Kingu.

Kat robotników francuskich - Moch otrzymał „próbny misję” - tworzenia nowego rządu

PARYŻ (PAP). — Jak donosi agencja France Presse, minister spraw wewnętrznych w ustępującym rządzie Queuille'a — Jules

Moch — otrzymał „misję informacyjną” od prezydenta republiki. Według wyjaśnień Mocha, nie został on desygnowany jako kandydat na nowego premiera, lecz ma jedynie omówić z poszczególnymi stronnictwami możliwości wyjścia z wytworzonej sytuacji. W tym celu Moch będzie próbował ustalić kompromisowy „program”.

Akcja Mocha będzie miała, według jego słów, charakter „pojednawczy”. Nie spodziewa się on zakończenia swojej misji przed poniedziałkiem.

Dziś wybory w Austrii

Napad bojówkarzy prawico-wo-socjalistycznych na lokal partii komunistycznej w St. Poelten

WIEDEN (PAP). — Dziś, w niedzielę odbywają się w całej Austrii wybory powszechne. W porównaniu z poprzednimi wyborami w roku 1945, liczba wyborców wzrosła o 27 procent, tj. prawie o milion osób.

Zjawisko to tłumaczy się tym, że w okresie po pierwszych wyborach powojennych udzielono prawa głosu tzw. „mniej obciążonym” hitlerowcom oraz nadano obywatelstwo austriackie 200 tysiącom wolskdeutychów i Niemców sudeckich. Na wzrost liczby wyborców wpłynął również powrót do kraju b. jeńców wojennych.

Kampania wyborcza zakończyła się w sobotę o godz. 20-ej.

Kler katolicki zaangażował się do kampanii wyborczej, wzywając do głosowania na partię ludową.

Pravicowi socjaliści sprowokowali w ostatniej chwili zajęcia przedwyborcze. Jak stwierdza KC Komunistycznej Partii Austrii w liście do ministrów spraw wewnętrznych, w nocy z 7 na 8 października w mieście St. Poelten grupa pravicowych socjalistów zaatakowała robotników komunistycznych, porwała ich do swego lokalu partyjnego i tam pobila. Też nocy bojówki pravicowych socjalistów zaatakowały i zdemolowały mieszkanie komunistycznego burmistrza St. Poelten — Kaefera. Uzbrojeni w rewolwery bojówkarze pravicowi socjalistycznej wywołali strzelaninę. Jedyne zimnej krwi komunistów zawiązać należy, że zai-

ścia w St. Poelten nie przybrały poważniejszych rozmiarów.

Z drugiej strony przed wyborami wielu socjalistów austriackich zdemonstrowało swój negatywny stosunek do postawy pravicowego kierownictwa. Przywódca lewicowych socjalistów — Erwin Scharf oświadczył

w wywiadzie prasowym, że ostatnio do bloku lewicy zgłosiło akces 500 tysięcy i niższych funkcjonariuszy partii socjalistycznej, w tym 37 burmistrzów i wiceburmistrzów, 68 radnych miejskich, 35 przywódców związków zawodowych, 5 redaktorów prasy socjalistycznej i 62 długoletnich działaczy socjalistycznych.

Kto otrzymał nagrodę za rozwiązanie logogryfu Nr 4?

W dniu wczorajszym przeprowadzono losowanie nagród dla uczestników naszego konkursu rozrywkowego, którzy nadesłali prawidłowe rozwiązanie logogryfu Nr 4. —

„Trzeba wzmoczyć czujność”

PIERWSZĄ NAGRODĘ w postaci wiecznego pióra otrzymała ob. Korpka Zofia — Łódź — Ruda, ul. Niedziałkowskiego 5.

NAGRODY KSIĄŻKOWE wylosowali: Witczak Władysław — Łódź, ul. Fabryczna 22 (I. Erenburg: „Upadek Paryża”); Strzałkowski Władysław — pow. Pabianice, Jutrzkowice 13 (P. Werszyhóra „Ludzie o czystym sumieniu”); T. Pierzechła i B. Rozpierski — Łódź, ul. Żródlowa 11 (J. Stalin: „Zagadnienia Leninizmu”); Pietrzykowska Wanda — Zduńska Wola, ul. Złota 29 (B. Ibanes „Ziemia przeklęta”); Kulieta Stanisław — Łódź, ul. Srebrzyńska 87 (A. R. Evans „Wędrowka reńna”); Maziarz Józef — Ozorków, ul. Zagajnikowa 35 (J. Krymow „Statek Derbent”); Kurek Józefa — Łódź, ul. Nowowiejska 3 (W. Wasilewska „Oblicze dnia”); Piekarz Stefan — Piotrków Tryb., ul. Stalina 31 (B. Prus „Płacówka”).

Wszyscy nagrodzeni zechcą się zgłosić po odbiór nagród do Redakcji „Głosu”, ul. Piotrkowska 36, III p. dnia 10 bm., w godzinach od 12-ej do 16-ej. Nagrody dla zamiejscowych — wysłane zostaną pocztą.

Zwycięzcy spod Dukli u prezydenta GOTTWALDA

PRAGA (PAP). Prezydent Republiki Czechosłowackiej Klement Gottwald przyjął w zamku w Lanach wojskowe delegacje — radziecką i polską, które uczestniczyły w ob-

chodzie piątej rocznicy bitwy pod Duklą.

Na czele delegacji radzieckiej stał charge d'affaires ambasady ZSRR — Teplov i pułkownik Iliński, na czele delegacji polskiej — ambasador L. Borkowicz i generał M. Wagrowski.

W krótkim przemówieniu prezydent Gottwald podkreślił wielkie zasługi Armii Radzieckiej w oswojeniu Czechosłowacji i ścisłą współpracę czechosłowackich i polskich oddziałów wojskowych w bitwie pod Duklą. Obie delegacje otrzymały pamiątkowe albumy z fotografiami pomnika, mauzoleum i mogił żołnierzy, którzy padli w walkach o wyzwolenie Czechosłowacji.

Ludność Somali nie chce „OPIEKI” WŁOCH

RZYM (PAP). — Związek Młodzieży Somalijskiej zorganizował w Mogadiscio manifestację protestacyjną przeciwko anglo-amerykańskiemu projektowi powierzenia Włochom administracji nad Somali.

Mongolska Republika Ludowa uznaje rząd centralny Chin Ludowych

MOSKWA (PAP). Agencja TASS donosi z Ulan-Bator, iż rząd Mongolskiej Republiki Ludowej postanowił zerwać stosunki dyplomatyczne z rządem nacjonalistycznym w Chinach.

Oficjalny komunikat stwierdza, iż rząd kantoński stracił faktycznie wszelką władzę w kraju i nie może reprezentować narodu chińskiego. Rząd Mongolskiej Republiki Ludowej uznał w dniu 6 października br. centralny rząd Republiki Ludowej Chin i postanowił nawiązać z nim stosunki dyplomatyczne.

Włókniarze radzą

w jaki sposób zwiększyć produkcję i podnieść jej jakość

Obrady rozszerzonego plenum Zarządu Głównego Związku Włókniarzy

W dniu wczorajszym rozpoczęły się dwudniowe obrady rozszerzonego plenum Zarządu Głównego Związku Włókniarzy. W obradach bierzą udział przedstawiciele Centralnej Rady Związków Zawodowych: sekretarz CRZZ tow. I. Piwowarska i członek Prezydium, tow. J. Kofman, przedstawiciele Oddziałów Związku, Rad Zakładowych, przewodniczący pracy, oraz przedstawiciele dyrekcji branżowych przemysłu włókienniczego.

Celem tej wspólnej narady jest omówienie dotychczasowych osiągnięć produkcyjnych w roku bieżącym, ocena działalności ogniw związkowych i administracji przemysłowej.

Po powołaniu prezydium, w skład którego weszli: sekretarz CRZZ — tow. I. Piwowarska, członek prezydium CRZZ — tow. J. Kofman, przewodniczący Zarządu Gł. Zw. Włókniarzy — tow. J. Kubiak, wiceprzewodniczący — tow. M. Przybył, sekretarz generalny — tow. A. Aniołkiewicz i inni, powitał zebranych i zagalib obrady tow. Kubiak, po czym przewodniczący objął tow. Przybył, udzielając głosu dla wygłoszenia referatu tow. Kubiakowi.

Referent na wstępie zanalizował wykonanie planu w całym przemyśle włókienniczym do końca lipca r.b.

Oceniając krytycznie wyniki osiągnięte w poszczególnych miesiącach, trzeba stwierdzić z jednej strony wielki wysiłek włókniarzy w walce o wykonanie planów produkcyjnych, z drugiej zaś strony wyniki te mogłyby być znacznie lepsze, gdyby ognia związkowe i czynniki administracyjne głębiej wnikały w przemysł hamujące wzrost produkcji.

PRZYCZYNY ISTNIEJĄCYCH NIEDOCIĄGNIĘĆ

Przyczyn tych jest kilka: za słaba jeszcze dyscyplina pracy, niedostateczna rozwinięta akcja podnoszenia kwalifikacji zawodowych, brak systematycznej kontroli wykonywania planów produkcyjnych ze strony Rad Zakładowych, personelu technicznego, jak i Centralnych Zarządów i Zjednoczeń, niedocenianie wpływu współzawodnictwa pracy na wzrost wydajności, a w szczególności współzawodnictwa wśród personelu technicznego, niedostateczne „zgranie” procesów technologicznych oraz słaba walka z nieusprawiedliwionym opuszczeniem godzin i dni roboczych.

Jasne, że za ten stan rzeczy odpowiada administracja fabryki i Rada Zakładowa. Słusznie podkreślił to tow. Kubiak. Nie mniejszą jednak odpowiedzialność ponosi w każdym wypadku fabryczna organizacja partyjna. Tam, gdzie organizacja partyjna pracuje należycie, tam produkcja rozwija się prawidłowo i fabryka idzie od „zwyctwa do zwycięstwa”.

Dzięki wysiłkom włókniarzy — stwierdził dalej tow. Kubiak — przeciętna wydajność na roboczo godzinie znacznie wzrosła w ciągu bieżącego roku. Jeśli bowiem w styczniu wartość jednogodzinnej produkcji wynosiła 3,77 zł (wg cen z 1937 r.), to w lipcu już 4,06 zł. Niewątpliwie, cyfry te byłyby pośledzające, gdyby równo mierzone ze wzrostem wydajności, w tym samym stopniu wzrastała jakość. Tak jednak nie jest. Doświadczenie wykazuje, że sprawa jakości jest największą bolączką przemysłu włókienniczego.

NOWY REGULAMIN O PREMIOWANIU ZA JAKOŚĆ ZDAŁ EGZAMIN

Walka o polepszenie jakości produkcji musi być skoncentrowana w pierwszej kolejności na odcinku przemysłu bawełnianego, jako podstawowej gałęzi przemysłu włókienniczego. W tym celu właśnie Zarząd Główny Zw. Włókniarzy w porozumieniu z Centralnym Zarzędem Reg. Bawełnianego opracował i część regulaminu premiowania za jakość.

Regulamin ten z biegiem czasu będzie uzupełniany i obejmie wszystkie zawody, w których da się ustalić indywidualną, jednostkową odpowiedzialność za jakość. Zamierzonym Związku i Centralnemu Zarzędowi jest reorganizacja pracy w przedsiębiorstwach w taki sposób, by i tam można było wprowadzić nowy system premiowania za jakość.

Jak celowym było wprowadzenie takiego regulaminu świadczy zmniejszona znacznie ilość błędów przypadająca na 100 m tkaniny. 1 września, a więc w dniu wprowadzenia regulaminu, na 100 m przypadało przeciętnie 12,5 błędów, podczas gdy 20 września cyfra ta zmalała już do 6,5 błędów.

Następnie omówił tow. Kubiak zagadnienie oszczędności dochodzącej do wniosku, że globalna suma podjętych zobowiązań zostanie osiągnięta. Należy tu jednak stwierdzić, że nie wszystkie założeń wywiązują się ze swych zobowiązań. W przemyśle bawełnianym na 38 zakładów 12 nie wykonuje ich.

Oddziały związkowe winny natychmiast zająć się tym zagadnieniem. W tym celu należy w każdym wypadku przeprowadzić analizę przyczyn uniemożliwiających wykonanie planów oszczędnościowych oraz spowodować ich usunięcie.

O ROZWÓJ WSPÓŁZAWODNICTWA PRACY

Przechodząc do sprawy współzawodnictwa pracy tow. Kubiak stwierdził, że w ostatnim okresie skostniało ono w pewnym stopniu, co znajduje swój wyraz w słabym jego wzroście. Między innymi przyczyna tego jest fakt, że tak Rady Zakładowe, jak i kierownictwo fabryk (a również organizacje partyjne — przyp. red.), nie zawsze wykazują maks-

imum zrozumienia dla tej sprawy. Ponadto powołani zarządzeniem Centralnego Zarządu referenci współzawodnictwa nie wszędzie są na poziomie.

Mimo tych niedociągnięć ruch współzawodnictwa w przemyśle włókienniczym jest czynnikiem decydującym w walce o podniesienie wydajności i wykonanie planów produkcyjnych. Jest on jednocześnie wyrazem nowego stosunku do pracy polskiej klasy robotniczej. Dlatego należy bezwzględnie nastyczyć cały aparat związkowy, włącznie z grupami związkowymi dla szerokiego udziału w akcji rozszerzenia i pogłębienia współzawodnictwa pracy.

MUSIMY WZMOC CZUJNOŚĆ

W zakończeniu swego referatu tow. Kubiak stwierdził: „Podczas wykonywania naszych planów produkcyjnych napotykać na mniejsze lub większe trudności, wynikające z ostrych warunków, wręcz walki klasowej. Wróg nasz, wspomagany przez reakcyjną część kleru, będzie starał się przeszkodzić nam w dalszej realizacji naszych zamierzeń. I dlatego czujność nasza wobec zakusów wrogów nam elementów winna stale wzrastać. Rady zakładowe i mezoje zaufania winni na zebraniach ogólnych założeń, na zebraniach grup związkowych podnosić uświadomienie mas pracujących, co pomoże nam wzmoczyć dyscyplinę partyjną, wzmocnić codzienną kontrolę wydajności oraz rozszerzyć ruch współzawodnictwa pracy.

Należy przełamać niechęć administracji niektórych fabryk do współpracy z poszczególnymi ogniwami Związków Zawodowych, a jednocześnie zmienić stosunek niektórych związkowców do pracowników administracyjnych.

Wszystkich nas łączy wspólna dro-

ga, droga walki i pracy nad tworzeniem fundamentów ustroju socjalistycznego.

Nad referatem tow. Kubiaka rozwinęła się ożywiona dyskusja, w której zabralo głos około trzydziestu towarzyszy. Między innymi wystąpił tow. Przybył, wiceprzewodniczący Związku Włókniarzy, Kwiatkowski — z Oddziału Związku w Pabianicach, Zolzer — przedstawiciel śląskich plantatorów lnu, Książek z PZPL w Oleśnicy, Łącki z oddziału bielskiego Zw. Zaw. Włókniarzy, Gościński, przedstawiciel plantatorów lnu z Witaszyc, Świercz — przewodniczący oddziału Z. Z. w Prudniku, Urbaniak z PZPB w Pabianicach, Kłos z PZPB w Zarach, Powłocki z oddziału Z. Z. w Kłodzku, Kubica Maria z PZPW w Bielsku, dyr. Pióciennik z Centralnego Zarządu Przemysłu Bawełnianego, dyr. Nawrocki z CZPJG, tow. Zakrzewska, przewodnicząca pracy z Zakładów Żyrardowskich, dyr. Hajduk z Centralnego Zarządu Przemysłu Włókiennego i wiele innych.

W trakcie dyskusji zabrali również głos: tow. Piwowarska i tow. Kofman, przedstawiciele CRZZ, po czym obrady odroczone do dnia dzisiejszego.

BEVIN — nianka zbrodniarzy

Austria w przededniu wyborów

Dzisiaj, dnia dziewiętego października odbędą się w Austrii wybory do parlamentu. Od kilku tygodni toczy się na terenie kraju ożywiona kampania wyborcza. Do kampanii tej reakcyjny rząd Figla, złożony z przedstawicieli klerkałów i prawicowych socjalistów, dopuścił również ugrupowania faszystowskie i neohitlerowskie.

W swej walce przeciw siłom demokracji austriackiej klerkałowie nie wahali się otwarcie sprzymierzyć z faszystami. W rozgrywkach przedwyborczych jawnie pakowali oni z byłymi generałami SS, SA, z dawnymi członkami Heimwehry, którzy stanowią trzon różnych neohitlerowskich ugrupowań.

Rokowania, jakie prowadził w tej kampanii prowodyrzy klerkałowej Austriackiej Partii Ludowej z hitlerowcami, ukazywały w pełnym świetle rolę koalicji rządowej, która nie jest już w stanie ukryć swego ultrareakcyjnego charakteru. Na tajnych naradach tzw. „Komitetów Akcji”, złożonych z przywódców Partii Ludowej i prowodyrów neohitlerowskich (wśród których figurują takie nazwiska, jak szefa Sonderdienstu Wiednia Hettla i adiutanta zbrodniarza wojennego Kaltenbrunnera-Buhrera) przedstawiciele partii rządowej obiecali hitlerowcom, w zamian za pójście we wspólny front do wyborów jedną czwartą miejsc w parlamencie oraz szereg posunięć, które odpowiadały ich interesom.

Te machinacje przywódców Partii Ludowej nie znajdują pełni aprobaty prawicowych socjalistów. Nie dlatego, aby ci ostatni mieli coś przeciw współpracy z hitlerowcami, od której wcale się nie odzrywują, ale dlatego, że woleliby siebie przede wszystkim widzieć jako nieodzownych partnerów w przyszłej koalicji rządowej.

Na przedwyborcze bratanie się partii rządowych z hitlerowcami patrzy laskawym okiem zarówno władze amerykańskie, jak i hierarchia kościelna, która nie szczędił ze swej strony wysiłków, aby utrzymać Austrię pod władzą Waszyngtonu i Watykanu. Wysłannik papieża w Austrii — Del Plane omawiając sprawę wyborów z jednym z przywódców Partii Ludowej oświadczył, że „jeśli istnieją trudności finansowe, Watykan gotów jest im udzielić pomocy”.

Frontowi reakcji, który pragnie uczynić z Austrii amerykańską kolonię, przeciwstawia się jednolity blok demokratyczny, skupiający wszystkie postępowe i patriotyczne elementy w Austrii. Komunistyczna Partia Austrii i Zjednoczenie Postępowych Socjalistów postanowiły wspólnie przeprowadzić kampanie wyborczą i wysunąć wspólne listy kandydatów.

Blok lewicy wysunął konkretny program wyborczy: deklaruje w nim swą gotowość walki o pokójową politykę zagraniczną, która zapewniłaby Austrii jak najszybsze podpisanie traktatu pokojowego i wycofanie wojsk okupacyjnych. Występuje przeciw planowi Marshalla, przeciw eksploatacji bogactw kraju przez obcy kapitał i sprzeciwia się suwerenności państwa — Ameryce. Jako naczone zadanie blok lewicy wysuwa walkę o demokratyzację życia politycznego, o przeprowadzenie postępowych reform gospodarczych i społecznych, o wyrugowanie z życia publicznego elementów faszystowskich i ukaranie zbrodniarzy wojennych.

Utworzenie zjednoczonego frontu lewicy świadczy o rosnącej dojrzałości politycznej austriackich mas ludowych, które zespalały swe szeregi w walce o skierowanie Austrii na tor pokojowy i postępu.

L. M.

Prowokacje faszystów ateńskich na granicy Albanii

TRANA (PAP). Albańska Agencja Telegraficzna donosi, że greckie wojska faszystowskie dopuszczają się w dalszym ciągu prowokacji na południowej granicy Albanii.

Na odcinku Komispol, wojska ateńskie otworzyły ogień na albańską straż graniczną. Kolo Bratczan artyleria ateńska ostrzelała terytorium albańskie. Kilkanaście pocisków wybuchło o 200 metrów od granicy.

6 października trzymotorowy samolot wojsk faszystowskich przeleciał nad terytorium albańskim w okolicy Vidohove. W tym samym dniu kilku żołnierzy ateńskich wkroczyło na terytorium Albanii między siupami granicznymi nr 7 i nr 3. Albańska straż graniczna zmusiła ich do wycofania się na terytorium greckie.

(D. c. n.)

Całe społeczeństwo łódzkie bierze udział w obchodzie Miesiąca Pogłębienia Przyjaźni Polsko-Radzieckiej

W skład Komitetu Obchodu weszli przedstawiciele stronnictw politycznych, organizacji zawodowych i społecznych, świata nauki i sztuki oraz przodownicy pracy

W dniu wczorajszym odbyło się pod przewodnictwem prezydenta m. Łodzi, tow. M. Minora, a przy licznych udziałach przedstawicieli partii politycznych, związków zawodowych, organizacji społecznych i instytucji kulturalno - oświatowych — posiedzenie mające na celu opracowanie planu obchodu uroczystości Miesiąca Pogłębienia Przyjaźni Polsko - Radzieckiej.

Na zebraniu tym sekretarz KE PZPR, tow. E. Uzdanski, wygłosił referat na temat zadań organizacyjnych w Miesiącu Pogłębienia Przyjaźni Polsko - Radzieckiej.

Następnie zabrał głos I sekretarz EK i KW PZPR, tow. W. Dworakowski, podkreślając w swym przemówieniu doniosłe znaczenie tegoż obchodu Miesiąca Pogłębienia Przyjaźni Polsko - Radzieckiej i konieczność zmobilizowania jak najszerszych rzesz społeczeństwa do zmanifestowania swych uczuć przyjaźni dla naszego Wielkiego Sojusznika.

Z kolei przedstawiciel Stronnictwa Demokratycznego, ob. Świątkowski, zgłosił w imieniu swego Stronnictwa gotowość aktywnej współpracy z Komitetem Obchodu Miesiąca Pogłębienia Przyjaźni Polsko-Radzieckiej.

Podobną deklarację złożył w imieniu Stronnictwa Pracy, ob. Uzmański. Również zabierający głos w dyskusji przedstawiciele organizacji zawodowych i społecznych, świata nauki, literatury, sztuki i prasy wyrazili gotowość jak najbardziej czynnej i wszechstronnej współpracy z Komitetem Obchodu Miesiąca Pogłębienia Przyjaźni Polsko - Radzieckiej.

W wyniku dyskusji zostały nakreślone wytyczne planu.

Planuje się więc szeroko zakrojoną akcję odczytową. Odczyty na aktualne tematy związane z życiem w Związku Radzieckim wygłoszone zostaną przez prelegentów i naukowców w większych zakładach pracy, Festiwalu filmów radzieckich, występie artystyczne, festiwalu teatralny — spopularyzują dorobek artystyczny i kulturalny Związku Radzieckiego wśród najszerszych rzesz ludności naszego miasta.

Zadaniem aktywistów TPPR, partii politycznych i związków zawodowych w okresie trwania Miesiąca będzie poprzez indywidualnie prowadzoną pracę uświadamiającą zwiększenie szeregów Towarzystwa Przyjaźni Polsko - Radzieckiej.

Pogłębieniu Przyjaźni Polsko-Radzieckiej będzie poświęcona Akademia inauguracyjna, zorganizowana w dniu jutrzejszym w Filharmonii Łódzkiej z bogatym programem artystycznym.

Również jutro odbędą się koncerty publiczne na placach łódzkich.

16-go października zorganizowana zostanie w naszym mieście Akademia Puzkowska. Trzecia tego rodzaju akademii zorganizowana została 7. 11. br. w 32-ga Rocznicę Rewolucji Listopadowej.

Bogaty program uroczystości związanych z Miesiącem Pogłębienia Przyjaźni Polsko - Radzieckiej wypełnią występy artystyczne zespołów teatrów łódzkich i teatrów świeciliowych, kiermasz książek radzieckich, akademie lokalne w zakładach pracy, występy zespołów literackich, odczyty na tematy związane z osią-

gnięciem gospodarczymi, naukowymi i kulturalnymi Związku Radzieckiego.

gę, widziano jedno tylko: unieszkodliwić pasażera, czyli krótko mówiąc bić, bić mocno i bez zastrzeżeń.

Pamiętam, jak pewien piękny, młody Mulat, mniej więcej dwudziestoletni, powziął któregoś dnia zgnębny myśl bronięcia swojej słuszności. Cóż, prawo miał do tego niewątpliwie, zupełnie jednak bezskuteczne. Cela jego znajdowała się na najwyższym piętrze. Ośmiu solidarnych dozorców potrafiło pozbawić go wszelkich przesądów o słuszności, zużywszy na to równo półtorej minuty, to jest tyle czasu, ile potrzeba na przebiecie drogi wzdłuż całej galerii, a potem w dół, przez pięć kondygnacji stromych, żelaznych schodów. Mulat przebył odległość przy pomocy wszystkich części swego ciała, z wyjątkiem nóg. Dozorcy nie mogli uskarżać się na brak rozmachu. Stałem opodal i przyglądałem się widowisku: Mulat tupnął o podłogę, a potem zerwał się na równe nogi i przez chwilę stał wyprostowany. Nagle rozpostarł ramiona szeroko i wyrzucił z piersi straszliwy ryk zgrozy, bólu i obrazy, która rozdarła mu serce; równocześnie strzępy szmat więziennych opadły mu z ciała jak przy popisach cyrkowego transformatora i pozostał nagi zupełnie i brosząc krwią z całej powierzchni poszarpanej skóry. Potem nieprzytomny runął na ziemię. Tak, nauczka była nieźła; i każdy więzień, który słyszał ten krzyk potworny, echem odbity o mury, wziął równocześnie tę samą lekcję posłuszeństwa. Cóż, podobnie i mnie uczono kiedyś, nie należy jednak do przysiężności

Jack LONDON

5

Niekiedy, dajmy na to rano, kiedy więźniowie schodzili do umywalni, my, dozorczy, pozostawaliśmy w trzynastu pośród rozjuszonej zgrai pięciuset. A jednak umieliśmy rzucić, rzucić trwogą. Nie mogliśmy pozwolić na najbliższe odstępstwo od regulaminu, na najmniejsze zlekceważenie rozkazu. W przeciwnym razie — groziła nam zguba. Prawo nasze brzmiało: bić mocno, bić czym bądź. Uderzenie np. końcem mioty w twarz dawało zawsze piorunujący efekt. Ale i to jeszcze nie wszystko. Winowajca służyć powinien jako przykład dla innych, należy więc przyrzec mu się dobrze i nie odstępować go przez cały dzień; można być pewnym, iż każdy spotkany dozorca przyłączy się solidarnie i doda swoje trzy grosze i dwie pięści. Albowiem na solidarności polegało prawo drugiej: jeśli który z nas miał zatarg z więźniem, obowiązkiem wszystkich kolegów było dolożyć coś niecoś od siebie. Treści zatargu nie brano pod uwa-

Zasady krytyki i samokrytyki

dźwignią rozwoju nowego społeczeństwa socjalistycznego

Krytyka i samokrytyka jest potężnym narzędziem kształtowania się i rozwoju rewolucyjnej partii. Założenie to znalazło wyraz zarówno w deklaracji ideowej, jak i w statucie naszej partii, który głosi: „Nieskrepowana i twórcza krytyka i samokrytyka wypływająca z demokracji wewnątrzpartyjnej jest warunkiem rozwoju partii i świadomej, a nie mechanicznej dyscypliny w jej szeregach”.

Krytyka i samokrytyka jednak nie zawsze była stosowana w naszych organizacjach partyjnych i dlatego nie wszyscy członkowie partii rozumieją sens tej broni w codziennej pracy. Toteż każdy członek partii może wyciągnąć poważną i skuteczną naukę, ze wskazówek i doświadczeń, jakie znajdzie w artykule tow. G. Kainina, zamieszczonym w Nr 14 „Bolszewika”.

Nieodzowny warunek rozwoju

Omawiając zasady krytyki i samokrytyki autor nie ogranicza się do ujęcia tego zagadnienia w zastosowaniu jedynie do życia wewnętrznego partii. Powołując się na nauki Stalina, tow. Kainin dowodzi, że krytyka i samokrytyka jest niezbędną dźwignią rozwoju nowego społeczeństwa socjalistycznego. W przytoczonym w artykule cytacje towarzysza Stalina mówi:

„Walka między starym i nowym, między tym, co obumiera i tym, co się rodzi — oto podstawa naszego rozwoju. Jeśli nie zaznaczymy i nie ujawnimy otwarcie i uczciwie, jak przystoi bolszewikowi, nie dojdziemy do zwycięstwa, nie dojdziemy do celów, nie dojdziemy do zwycięstwa, nie dojdziemy do celów, nie dojdziemy do zwycięstwa...”

Zrozumienie tej dialektycznej prawdy historycznej, zrozumienie jej rewolucyjnej treści, to pierwszy krok do prawidłowo prowadzonej walki o budowę nowego, lepszego i sprawliwego życia.

Dla naszej partii, która wykuwa swój charakter konsekwentnie proletariackiej partii nowego typu, sprawa wychowania kadr partyjnych w duchu krytyki i samokrytyki jest szczególnie do nosia. Systematyczne bowiem stosowanie w codziennej praktyce krytyki, a szczególnie samokrytyki, jest wciąż jeszcze dla wielu członków partii czymś nowym i niedocenianym.

„Cechą charakterystyczną krytyki i samokrytyki jest jej konkretność i celowość. Krytyka nie powinna być krytyką w ogóle, nie powinna ograniczać się do stwierdzenia braków nie docierając do ich przyczyn, do ich winowajców, nie wskazując konkretnych sposobów usunięcia błędów i niedociągnięć w pracy”.

Krytyka i samokrytyka — mówi autor artykułu — jest jej konkretność i celowość. Krytyka nie powinna być krytyką w ogóle, nie powinna ograniczać się do stwierdzenia braków nie docierając do ich przyczyn, do ich winowajców, nie wskazując konkretnych sposobów usunięcia błędów i niedociągnięć w pracy”.

Analiza błędów

Co to znaczy? Znaczy to, że nie wystarczy np. stwierdzić ogólnikowo na zebraniach, że popełniono na danym odcinku błąd, jak to się zdarza na większości bodaj naszych zebrań. Stwierdzone błędy należy gruntownie analizować. Dociec do korzeni, z których błędy te wyrastają. Znaczy to, że błędy należy śmiało wykrywać, że należy bez zakłamania i mieszczańskich skrupułów wskazywać tych, którzy je popełniają. Tylko takie postawienie sprawy pomoże człowiekowi naprawić swój błąd, nauczyć się na nim lepszemu, doskonalszemu. Znaczy to wreszcie, że szczerza, otwarta samokrytyka, ujawniająca bez ogródek błędne postępowanie, wpływa na pobudzenie twórczej myśli, na ożywienie dyskusji i skierowanie jej na najbardziej żywoite zagadnienia.

Przykład głębokiej, otwartej, twórczej krytyki dało plenum sierpniowe PPR. Zażęgało ono, dzięki zastosowaniu tej potężnej broni bolszewickiej, niebezpieczeństwo prawicowego i nacjonalistycznego odchylenia.

Krytyka i samokrytyka to poważna broń w walce o czystość i poziom moralny naszych szeregów. Nie tak bowiem jak krytyka i samokrytyka nie wpływa na podniesienie świadomości ideologicznej członków partii, ich hartu i odporności wobec wszystkiego co obce, lub wrogie idei proletariackiej.

Krytyka twórcza — i krytyka rozbijająca

Nie każda krytyka jednak jest krytyką zdrową, bolszewicką. Bywa bowiem i taka krytyka, której celem jest sianie niwiary w siły partii, osłabienie jej zwartości i paraliżowanie pracy. Należy odróżniać krytykę czystych mal kontentów, usiłujących szukać dziury w całym, nie wskazując przyczyn i sposobów naprawiania

zła, od krytyki, twórczej i zdrowej. Taką rozbijającą krytykę uprawiają zawsze wrogowie partii, zmierzający do rozbicia jej.

Tego rodzaju rozbijającą krytykę stosowali w swoim czasie trockiści wobec socjalistycznego budownictwa Związku Radzieckiego. Historia wykazała, że ta trockistowska krytyka prowadziła do imperialistycznego obozu zdrady i zaprzaństwa wobec klasy robotniczej.

Centralizm demokratyczny

Prawidłowe stosowanie krytyki i samokrytyki jest ściśle związane z przestrzeganiem zasad centralizmu demokratycznego. Toteż śmiało wypowiedziane się na zebraniach podstawowych organizacji partyjnych i w czasie plenum poszczególnych instancji partyjnych odgrywa niezwykle istotną rolę w ulepszeniu pracy i podnoszeniu członków partii na wyższy poziom ideologiczny i organizacyjny. Wielkie pole do działania przypada tu egzekutywom naszych podstawowych organizacji partyjnych. Winny one troszczyć się o zaktywizowanie członków swojej organizacji partyjnej, wciągając ich do dyskusji, osmielać do omawiania bliskich i dobrze znanych im zagadnień pracy danej organizacji. Przy czyni się to w dużym stopniu do

ulepszenia kontroli rzesz partyjnych nad działalnością poszczególnych instancji partyjnych.

Dobrze stosowana krytyka i samokrytyka jest również ściśle związana z kontrolą wykonania. Sprawdzając wykonanie uchwał podstawowej organizacji partyjnej na zebraniach pobudza się członków partii do zastanowienia się nad brakami i trudnościami napotykanymi w pracy, a tym samym do krytycznej analizy błędów w celu ich usunięcia na przyszłość.

Walka z błędami i brakami czy niedociągnięciami drogą krytyki i samokrytyki nie może być dorywcza. Musi ona być codzienna i nieustanna. Tylko bowiem przez stałe naprawianie drobnych braków i niedociągnięć można uniknąć poważnych błędów.

Dla wychowania partii i mas pracujących w duchu twórczej samokrytyki ważne jest, by je uczyć na własnym przykładzie gruntownej, szczerzej krytyki własnych błędów.

Uczyć się na doświadczeniach WKP(b) i przyswajając sobie nauki Lenina - Stalina o krytyce i samokrytyce partia nasza z większym jeszcze powodzeniem przedwzięć będzie narodowi polskiemu w jego wielkim budownictwie.

To i Albo

O duchu Lutra i materii pokoju

Tomasz Mann jest — jak wiadomo — znakomitym pisarzem niemieckim. Nie tylko jednak autorstwa „Czarodziejkiej Góry” czy „Buddenbrochów” zapewniły mu sławę: wybitny literat był i jest wybitnym niemieckim demokratą. Mann nie ugiął się przed brunatnym reżimem Hitlera, nie ma też zamiaru pogodzić się z neofaszystycznym trzaskim. Nazwany w czasie wojny szczytnym mianem „siniemienia narodu niemieckiego” i dziś na to miano w pełni zasługuje jako niezłomny bojownik demokracji i postępu, biorący czynny udział we wszystkich kongresach i konferencjach przeciw imperializmowi. Znanne są liczne wystąpienia Tomasa Manna przeciw niemieckiemu nacjonalizmowi i historii wojennej, znane jest jego umiłowanie pokoju i sprawiedliwości społecznej.

Ostatnio siedziw pisarz, który już przed i w czasie wojny przebywał na emigracji, ponieważ nie było dla niego miejsca w sfaszyzowanej III Rzeszy, odwiedził swoją ojczyznę, aby wziąć udział w uroczystościach obchodu 200-lecia urodzin wielkiego poety niemieckiego, Goethego. W związku ze swoim pobylem w Niemczech Mann zamieścił w prasie zagranicznej szereg wypowiedzi, dając jeszcze raz wyraz swym poglądom na sprawę jednolitej Niemiec, pokoju i demokracji. Z wypowiedziami tymi, mającymi poważne znaczenie dla odradzającej się demokracji niemieckiej, zapoznada nas z kolei nasza prasa krajowa z wyjątkiem... Z wyjątkiem np. „Tygodnika Powszechnego”.

Sławetny organ Kurii Xięzkiej Metropolitalnej Krakowskiej w numerze z dn. 2 bm. zamieścił jedynie niezwykle notatkę pt. „Tomasz Mann przeciw... Lutrowi”. Niby, uważając, że cała kwintesencja ostatniego pobytu Manna w Europie to to, że znakomity pisarz pono osiadałszy, iż „duch Lutra odznaczał się przynależnością” oraz, że Luter był „oddany wina, kobiecie i śpiewowi”.

Ano, co kogo interesuje. Nas — uważli głos znakomitego pisarza, ucziwego Niemca, który występuje przeciw podleganiu do wojny i pogłębianiu — dla celów wojennych — przepaści między Niemcami „zachodnimi” i „wschodnimi”, redakcję „Tygodnika Powszechnego” natomiast — „niezupełnie sprawiedliwe twierdzenia Manna o Lutrze”.

A co, proszę „Tygodnika Powszechnego” z twierdzeniami Manna o materialnym i duchowym problemie Niemiec? Sprawiedliwie się, czy „niezależnie”?

E. Tam.

Doniosłe zadania agitatorów partyjnych w Miesiącu Pogłębiania Przyjaźni Polsko-Radzieckiej

Tow. Wojciechowski jest majstrem brakerskim w PZPDz.-G. Nr 4. Dzięki temu pozostaje w stałej łączności ze wszystkimi tkaczami swej sali, nie omija więc żadnej okazji, aby porozmawiać z nimi, aby wytłumaczyć im konieczność wydajniejszej pracy, aby stawiać im za przykład wspaniałe osiągnięcia ludzi radzieckich.

Tow. Wojciechowski dobrze wywiązuje się z obowiązków agitatora partyjnego.

Gruby warkocz przebiega wzdłuż białej niebieskiej wstążki. Błąd spowodowała nieuwaga tkaczki, która nie spostrzegła w porę pomylenia wątku.

Majster Wojciechowski zreczynnymi ruchami poprawia wątek. Teraz już robota powinna pójść dobrze, — o ile oczywiście tkaczka dołoży więcej starań przy pracy, bacznie będzie czuwać przy swoim warsztacie, jeśli zrozumie, iż rzetelna praca — to większe zarobki, to ogólny dobrobyt, korzyść: osobiste i społeczne.

— Na to, aby pracować dobrze — mówi majster pochylony nad warsztatem — składają się dwa podstawowe czynniki: przygotowanie fachowe i uświadomienie polityczne. Tego pierwszego wam nie brak, a drugie... Zrozumcie, jakże korzystnie wam samym i całemu państwu daje dobra praca. Poprawny, bezbłędny materiał, to podniesienie naszej stopy życiowej, to zwiększenie możliwości eksportu, to więcej dewiz i surowców. Przecież wy sami wolicie kupić dobry materiał, a w sklepie narzekacie, gdy chcą wam podesunąć gorszy gatunek.

Majster Wojciechowski mówi szczerze, prostymi słowami, tak, jak czuje i rozumie. Tkaczka przysłuchuje mu się uważnie. Słowa agitatora trafiają do przekonania. Ale majster na tym nie poprzestaje, w dalszym ciągu tłumaczy, przytacza przykłady.

— Weźcie np. takich tkaczy, jak Stanisław Karolewski, Franciszka Holbicha albo młodego robotnika Stanisława Ochęckiego. Wszyscy oni są przodownikami pracy, to chluba naszych zakładów, robotniczej Łodzi i całego kraju. Oni pokazali, jak trzeba i można pracować. A stylizowali o stachanowcach?

Majster wzdycha z kieszonki pomiatą gazetę. Przegląda strony, szuka czegoś, wreszcie znajduje.

— O, popatrzcie. — to są przodownicy, młode dziewczęta, a zna je już cały Związek Radziecki. Napewno ciężkie były początki ich pracy, lecz umiały przetrwać trudności. Wiele dzięki, dającemu pracując. I dlatego dziś są bohaterkami Związku Radzieckiego.

Tow. Wojciechowski coraz bardziej zapala się. Opowiada młodej tkaczce o tym, jak ludzie radzieccy pracują, jak doskonale pojmują, że wydajna, sprawna praca stanowi podstawę rozwoju Związku Radzieckiego, jak to dzięki tej pracy kraj ich w ciągu 25 lat stał się wielką potęgą i zwycięsko odparł najazd hitlerowski. Tow. Wojciechowski mógłby o tym mówić długo i dużo. Przechywał tam bowiem w najczystszych latach i na własne oczy widział, z jaką niebywałą wytrwałością pracowali ludzie radzieccy.

Wątek został już uporządkowany, majster skończył robotę, usmiecha się pogodnie do tkaczki.

— No, zrozumielśmy się, prawda? — Tak — odpowiada dziewczyna, — a dalsza praca moja potwierdzi moje słowa.

Tow. Wojciechowski odchodzi od warsztatu i idzie w stronę innych tkaczy sprawdzić jakość ich produkcji. Przy innych warsztatach mówi znowu będzie tkaczkom o potrzebie lepszego, o tym, że lepsza praca to nasz dobrobyt, siła i pokój, że wzbogaceni doświadczeni Związku Radzieckiego powinniśmy uczyć się od tamtych ludzi nowego socjalistycznego stosunku do pracy.

Owocna działalność tow. Wojciechowskiego nie może jednak przelonić tego faktu, że organizacja partyjna niedostatecznie opiekuje się i pomaga w pracy agitatorom. Rozpoczął się Miesiąc Pogłębiania Przyjaźni Polsko-Radzieckiej. W okresie tym grupy agitatorów powinny szczególnie uważać zwrócić na zagadnienie umasowienia TPPR-u, więcej, niż dotychczas wskazywać na osiągnięcia Związku Radzieckiego, popularyzować postacie bohaterów pracy, wyjaśniać sprawy nie zrozumiałe, zwracać uwagę na ówczesne pozostałe z czasów przed wojennych uprzedzenia i prostować fałszywe plotki.

Organizacja partyjna przy PZPDz.-G. Nr 4 nie dała jednak odpowiednich wskazówek agitatorom i jest towarzysze działają już w tym kierunku, to czynią to samorzutnie, z własnej inicjatywy, lepiej lub gorzej, ale zawsze bezplanowo.

Trzeba więc aby ta sytuacja jak najrychlej uległa zmianie, aby jak najrychlej ta organizacja jak równieź i organizacje innych fabryk, które dotąd tego nie uczyniły, urządziły instrukcyjne zebrania grup agitatorów, poświęcone omówieniu spraw, związanych z Miesiącem Pogłębiania Przyjaźni Polsko-Radzieckiej.

R. Sch.

Półow talentów tkackich Przebieg konkursu najlepszej jakości zespólów

Jak już donosiliśmy wielokrotnie, z dniem 1-go października rozpoczął się konkurs zespołów tkackich przemysłu bawełnianego. Od tego czasu upłynęło już kilka dni. We wszystkich zakładach, w których powstały zespoły konkursowe, wnie wyteżona praca. W walce o jakość biorą oczywiście udział wszystkie tkaczki, ale jednak, którzy wystąpili do konkursu, wkładają najwięcej wysiłków i starają w celu uzyskania tytułu przodownika i wysokiej nagrody pieniężnej.

Pierwsze obliczenia wyników pracy zespołów konkursowych w bieżącym miesiącu nastąpią po upływie dekady, czyli 10-ciu dni. Tymczasem nie które zakłady podały nam już cyfry, ilustrujące dotychczasową produkcję poszczególnych zespołów. A więc w PZPB Nr 3 w ciągu pierwszych 5-ciu dni października zespół tow. Wisniewskiego wyprodukował 78 procent ekstry i 22 procent prymy. Zespół tow. Sznyceer — 56 procent ekstry i 44 procent prymy. Zespół tow. Szewczyk — 92,3 procent ekstry i 7,7 procent prymy.

W tym samym okresie czasu zespoły z PZPB Nr 9 mają następujące wyniki: zespół tow. Kokociński — 33 procent ekstry, 67 procent prymy, tow. Gryśia — 25 procent ekstry, 75 procent prymy, tow. Frych — 40 procent ekstry, 25 procent prymy.

Przodujące zespoły jakościowe w bawełnianej szóstce

W Państwowych Zakładach Przemysłu Bawełnianego Nr 6, zespoły jakościowe, biorące udział w wspaniałym zawodnictwie w tkalni B, w okresie od 16 do 30 września 1949 roku osiągnęły bardzo dobre wyniki.

W drugiej połowie września br. te zespoły najwyższej jakości, których kierowniczkami są tow. tow.: Janina Miroszewska, Helena Michalak i Apolonia Bańkowska, wykonują przy produkcji satyny dwuwątkowej „Madopolan” i muslinów 107,7 procent normy produkcyjnej, w tym 58,3 proc. ekstra-prymy i 41,5 proc. prymy.

Na szczególne podkreślenie zasługują wyniki, osiągnięte przez tow. Apolonię Bańkowską — kierowniczkę zespołu najwyższej jakości, która przy produkcji satyny dwuwątkowej wykonała w okresie sprawozdawczym 117,4 procent normy, w tym 75,8 procent ekstra-prymy i 24,1 procent prymy.

Wydział Współzawodnictwa Zarządu Głównego Związku Zawodowego Włóknarzy dokonał natomiast dokładnych obliczeń wyników jakości produkcji poszczególnych tkalni za wrzesień. Z zestawienia wynika, że stosunkowo najlepsze wyniki osiągnęły zespoły z PZPB Nr 3, które wyprodukowały 1381 sztuk ekstry na ogólną ilość 16.356 sztuk, czyli przeciętnie na 12 sztuk wyprodukowanej tkalni robotnicy „bawełnianej trójki” wytwarzali jedną sztukę ekstry. W PZPB w Rudzie Pabianickiej na 22 sztuki wyprodukowanego towaru wypadła jedna sztuka ekstry. W PZPB Nr 2 jedna ekstra na 32 sztuki. W PZPB Nr 9 jedna ekstra na 75 sztuk, w PZPB Nr 6 — 115 sztuk, natomiast w PZPB Nr 5 na 271 sztuk wypadła tylko 1 sztuka ekstry. PZPB Nr 5 wykazują więc najgorsze wyniki za ubiegły miesiąc.

Zgodnie z zapowiedzią Wydziału Współzawodnictwa Związku Zawodowego Włóknarzy zespoły tkackie, które osiągnęły najlepsze wyniki we wrześniu, otrzymują nagrody w postaci premii pieniężnych. Na biurku referenta tow. Muca leży cały plik papierów, obrazujących wyniki pracy poszczególnych zespołów, które już od 1-go września zgłosiły swój udział w konkursie. Na szerokich arkuszach widnieją nagłówki — PZPB Nr 1, 2, 3 itd. Pracownicy referatu

dokładnie przeglądają wszystkie karty. Z zestawienia wyników jakościowych z PZPB 2 wynika, że najwyższy procent ekstry (50 proc.) osiągnął zespół młodego tkacza, Ireneusza Marczyńskiego oraz zespół tow. Mikulskiej, która uzyskała 18 procent ekstry. W PZPB Nr 3 rzucą się w oczy zespół tow. Wesołowskiego z 33 proc. ekstry, w PZPB Nr 4 zespół tow. Wojdyskiej, który wyprodukował 1,43 proc. ekstry (musimy pamiętać o tym, że zespoły PZPB Nr 4 pracują w specjalnych warunkach — na 32 krosnach automatycznych). W „Bawełnianej 6-ce” szanse pierwszeństwa ma zespół tow. Michalak (38 procent), w PZPB Nr 1 — zespół tow. Majewskiego — 7,5 proc. ekstry, w PZPB w Rudzie — zespół Odmana (20 proc.). Oczywiście nie będzie pominięta znana nam już z doskonałych tkaczy „Bawełniana 9-ka”. Na czoło wysunął się tutaj zespół tow. Gryśia oraz zespół Koko cińskiego, który wyprodukował 35,2 proc. towaru bez błędów.

Spośród wyżej wymienionych tkaczy, oraz innych z pozostałych zakładów przemysłu bawełnianego, Zarząd Główny dokona wyboru kilku najlepszych, którzy otrzymają premię.

Według wiadomości, jakie otrzymujemy z naszych łódzkich zakładów, przebieg konkursu rozpoczętego kilka dni temu, zapowiada się niezwykle interesująco. Wszystkie zespoły traktują bardzo poważnie swój udział w tym współzawodnictwie i dokładają wszystkich sił, żeby uzyskać jak najlepsze wyniki. Z dnia na dzień wzrasta poczucie odpowiedzialności za wykonywaną pracę, umacnia się poczucie solidarności. Powstają „zgrane”, doskonale współpracujące z sobą zespoły. Oczywiście, w ciągu dwóch miesięcy trwania konkursu niektóre zespoły wypadną — słabiej. Wiele zaś, jak już można zauważyć — poprawi w bardzo znaczącym stopniu swą pracę i wypełni całkowicie warunki konkursu. Z pewnością poznamy w tym okresie wiele nieznanych dotychczas „talentów tkackich”.

(sam)

Na Froncie WSPÓLZAWODNICZWA PRACY

Wzorowy zespół produkcyjny

— Moja tasma składa się z 70 osób, tworzących zespół — mówi tasma z Ośrodka Konfekcyjnego Nr 4 tow. Antonina Adameczyk. Wszyscy członkowie zespołu bardzo dobrze ze sobą współpracują, nie ma tępów ani nieusprawiedliwionych opuszczeń dni roboczych. To też produkcja nasza wynosi przeciętnie 136 procent normy przy 100 procentach prymy. Tow. Antonina Adameczyk niedługo otrzymała nagrody. Cieszy się ogólną sympatią całego zespołu i ma na

duży wpływ. Jest nie tylko sumienną pracownicą, ale również pełni zaszczytną funkcję agitatora partyjnego, wiele potrafi wyjaśnić swemu zespołowi i niejedną plotka została odparta na skutek wyjaśnień tow. Adameczyk. O jej zdolnościach agitatorskich osobno napiszemy.

Dzięki prasie, którą czytają wszyscy członkowie zespołu, umacnia się wśród nich świadoma dyscyplina pracy, przy której mogą uzyskać tak wysoką wydajność. Na zdjęciu widzimy grupę członków tasm tow. Antoniny Adamczyk.

M. S.

NOWY OBRAZ ŚWIATA

D. Zasławski

Jeszcze niezbyt dawno przyrównywaliśmy Związek Radziecki do granitowej opoki, wznoszącej się niewzruszenie wśród rozszalałego świata kapitalistycznego.

Ale czasy się zmieniają. Obecnie, w przeddzień 32 rocznicy swego Istnienia, Związek Radziecki staje przed nami jako granitowy szczyt wśród łańcucha gór.

Z zachodu przylegają do niego zaprzysiężone kraje demokracji ludowej, ze wschodu — Wielkie Demokratyczne Chiny i inne demokratyczne kraje Azji.

Po drugiej wojnie światowej, zakończony zwycięstwem Związku Radzieckiego nad zjednoczonymi siłami reakcji kapitalistycznej, obszar socjalizmu i prawdziwej demokracji rozszerzył się ogromnie na kuli ziemskiej. Oszar ten, nie ustępując chyba co do rozmiaru terytorium znajdującemu się pod władzą kapitalizmu.

Obszar socjalizmu rozszerza się stale

W ostatecznym rachunku, jest to zwycięstwo Socjalistycznej Rewolucji Październikowej. Przy tym bardzo znacząca jest tendencja rozwojowa tego zjawiska. Obszar socjalizmu nieustannie rozszerza się, obszar kapitalizmu — kurczy się. Któż może zaprzeczyć temu historycznemu faktowi? Nikt.

Nasi wrogowie uznają fakt. Ale jeszcze nie mogą zdecydować się na uznanie prawa. Tym gorzej dla nich. Bardzo trudno pokazać ślepego jak wygląda świat.

Spoglądając wstecz, na 32 lata przeżyte po Socjalistycznej Rewolucji Październikowej, widzimy, że bieg historii był właśnie taki, jaki przewidzieli i przepowiedzieli Lenin i Stalin, kierując się nauką Marksa i Engelsa i rozwijając ją.

Jednakże mówiąc „bieg historii”, wyrażamy się niedość ściśle. Historia nie biegnie sama przez się. Tworzą ją ludzie. A zatem, w ciągu 32 lat naród radziecki idzie twardego krokiem, nie zbacając, po drodze, którą przewidzieli i przepowiedzieli Lenin i Stalin.

Naród radziecki tworzy swoją historię z pełną świadomością. Prowadzi go Partia Komunistyczna, która dobrze widzi zarówno drogę przed sobą jak i to, co się dzieje po bokach. To znaczy, że naród radziecki jest narodem widzącym, a wzrok narodu w rozwoju historycznym — to nauka.

Zwycięstwo socjalizmu i prawdziwej demokracji ludowej, to zwycięstwo marksizmu-leninizmu.

Kapitalizm skazany na zagładę

W przeciwieństwie do tego, każdy obserwator burżuazyjny, spoglądając wstecz na 32 lata życia krajów świata kapitalistycznego, zmuszony jest przyznać, że miniony okres dla tego świata, to łańcuch niepowodzeń, błędów, politycznych i ekonomicznych bankructwa. Wszystkie przepowiednie proroków burżuazyjnych poniosły fiasko. Potężne państwa imperialistyczne zalał się, wszystkie obietnice czynione narodom okazywały się kłamstwem, słowem — historia kapitalizmu obraca się jakby w błędnym kole.

Gdybyśmy nakreślili drogę, którą przeszły przez ten okres narody świata kapitalistycznego, to otrzymalibyśmy poplątaną linię pełną zygawkami. Będzie to linia pełna, która zaczyna się coraz bardziej. To droga ślepców, którzy utracili przewodnika. Błąkają się, wpadają w doły, toną w błotach, zderzają się ze sobą, wpadają w rozpacz i przeklinają się na wzajem.

Albowiem narody te nie widzą niczego przed sobą. Nie posiadają one spojrzenia historycznego, nie mają niezbędnego zrozumienia historii. Nie może go zresztą posiadać klasa skazana na zagładę.

Niektórzy obserwatorzy burżuazyjni zaczynają to rozumieć, ale obawiają się powłóczyć to otwarcie i głośno. Lękają się prawdy, jak wyroku śmierci dla siebie, dla swego społeczeństwa.

Pierwsze w historii świata zwycięstwo proletariatu

Niedawno ukazało się po angielsku drugie wydanie książki sir Bernarda Pares'a pt. „Rosja”. Autor książki nazywa Rewolucję Październikową — „dzikim eksperymentem”. Spotkał się on za to z naganą dziennika „New York Times”.

„Zwycięstwo Stalina — pisze „New York Times” — może się komuś nie podobać. Ale nazywanie „dzikim eksperymentem”, jest co najmniej naiwnością, a ściślej mówiąc — śmieszna głupota. Więcej — to przejaw beznajomości.”

W momencie swego pierwszego triumfu w roku 1917, socjalistyczna Rewolucja Październikowa istotnie mogła wydawać się postronnym obserwatorowi eksperymentem, doświadczeniem. Przecież nigdy do tego czasu nie podobnego nie zdarzyło się w historii świata. Wszystkie poprzednie próby przejęcia władzy państwowej i społecznej podejmowane przez klasę robotniczą, kończyły się niepowodzeniem i porażką proletariatu. Na tej podstawie uczeni burżuazyjni twierdzili, że socjalizm jest nieosiągalny. Ale co twierdzili nauczyciele marksizmu? Twierdzili, na podstawie doświadczeń rewolucji, że zwycięstwo klasy robotniczej jest nieuniknione, że zgodnie z prawem rozwoju, socjalizm zastąpi kapitalizm, że dyktatura proletariatu jest znamięm powstania nowego społeczeństwa. Lenin i Stalin nie improwizowali w 1917 roku. Realizowali to, co zostało przewidziane i zapowiedziane przez naukę marksizmu-leninizmu, przez naukę rozwoju społecznego.

Wspaniałe osiągnięcia stalinowskich pięćlatki

Gdy doświadczenie zostanie potwierdzone drogą gruntownego i wszechstronnego sprawdzenia, staje się ono prawem. Doświadczenie Socjalistycznej Rewolucji Październikowej zostało wielokrotnie sprawdzone przez osiągnięcia stalinowskich pięćlatki, podczas wojen 1917 i 1920 roku, podczas drugiej wojny światowej.

Socjalizm w Związku Radzieckim to nie jest po prostu nowy system gospodarki narodowej. Jest to system wyższego rzędu, system mający bezsporną przewagę nad starym systemem kapitalistycznym. Jest to ponadto również powszechna pod względem swego rozwoju, wszechświatowo-historyczna formacja w skali takiej jakimi były formacje: niewolnicza, feudalno-pańszczyzienna i kapitalistyczna. Socjalizm szerzy się na świecie podobnie, lecz z nieporównywalnie większą głębią i szybkością, jak niegdyś szerzył się kapitalizm.

Kraje demokracji ludowej wkraczają na drogę którą wytyczył ludzkości Związek Radziecki

Przeciwnicy marksizmu przez długi czas pocieszały się, że socjalizm w Związku Radzieckim jest zjawiskiem wyjątkowym, że jest właściwością tylko narodu rosyjskiego, w wyniku osobliwego rozwoju historycznego Rosji. Oczywiście istnieje osobliwość w historii Rosji, podobnie jak istnieje ona w historii każdego narodu. Narody — to zbiorowości tworzące i każdy z nich tworzy swoją historię po swojemu. Dlatego żywym narodom nie można narzucić obcych mu form życia. Usiłuje to robić, bez

powodzenia, imperializm. Ale socjalizm i związana z nim prawdziwa demokracja nie są obce ani jednemu narodowi. To, czego dokonał naród radziecki, obalwszy kapitalistów i obszarników, może dokonać każdy naród, jeśli ma ręce rozwiązane, jeżeli ma oczy, którym na imię nauka rozwoju społecznego, marksizm-leninizm.

Potwierdza to rzeczywistość. Kraje demokracji ludowej kolejno wkraczają na tę samą drogę, po której już daleko wyprzedził Związek Radziecki. Narody Polski, Bułgarii, Czechosłowacji, Rumunii, Węgier, Albanii, dzięki pomocy narodu radzieckiego, uwnoili się od najeźdźców hitlerowskich i od swej rodzimej burżuazji. Narody te z powodzeniem budują gospodarkę socjalistyczną.

Któż ośmielił się twierdzić, bez przekraczania faktów, że narody te popełniły błąd, wylamując się z orbity świata kapitalistycznego? W ciągu krótkiego czasu gospodarka narodowa w krajach demokracji ludowej przekroczyła poziom przedwojenny, dobrobyt narodowy wzrasta, walutom nie grozi przymusowa dewaluacja, kryzysy ekonomiczne i bezrobocie nie mają dostępu do tych krajów, zatrzymują się u ich granic, pozostają na kapitalistycznym Zachodzie.

Wszystkie drogi — prowadzą do komunizmu

To są fakty, potwierdzające prawo historycznego rozwoju od kapitalizmu do socjalizmu, poprzez dyktaturę klasy robotniczej i demokracji ludowej.

Wrogowie socjalizmu, zwłaszcza ci spośród prawników socjal-demokratów, usiłowali pocieszać siebie i oszukać innych gadaniną o tym, że kraje demokracji ludowej to „małe kraje”, które wpadły jakoby w zależność od Związku Radzieckiego.

Nie mamy potrzeby prostować tych oszczerczych bujd. Prostuje je oszalamiająco szybko życie. Największe na świecie pod względem liczby ludności państwo, Chiny, obalwszy władzę zaprzędanych imperialistom chciwych i bezcznych kapitalistów, weszło na drogę demokracji ludowej, na drogę wiodącą do socjalizmu. Wspaniałe zwycięstwo narodu chińskiego jest zarazem wszechświatowym, historycznym zwycięstwem nauki rozwoju społecznego, jest zwycięstwem nauki Lenina i Stalina o drogach walki o socjalizm.

„WSZYSTKIE DROGI PROWADZĄ DO KOMUNIZMU” — powiedział tow. Mołotow. Tak jest — wszystkie drogi, we wszystkich krajach.

ZSRR — duma i nadzieja całej postępowej ludzkości

Zwycięstwo narodu chińskiego stało się nie spodzianką dla ślepców burżuazji. Nabili sobie guza na „chińskim murze”, który już dawno przestał być murem historycznego zacofania. W zwycięstwie narodu chińskiego nie ma nic nieoczekiwanego dla nas. Wiedzieliśmy, że zwycięstwo to przyjdzie, oczekiwaliśmy go, powitaliśmy je i cieszyliśmy się nim jak naszym zwycięstwem, ponieważ chińska rewolucja jest dziełem Socjalistycznej Rewolucji Październikowej.

Jak nieogarniona wyżyna z wysokimi przełęczami gór wznosi się terytorium socjalizmu nad błotnistymi nizinami kapitalizmu, nad jego wysychającymi wodami. W centrum tego terytorium socjalistycznego, obejmującego dwa kontynenty, cieszy wzrok narodów całego świata Wielki Związek Radziecki, duma i nadzieja całej postępowej ludzkości.

Wszystkie drogi wiodą do komunizmu i tymi drogami podążają narody świata pod kierownictwem Wodza narodów — wielkiego Stalina.

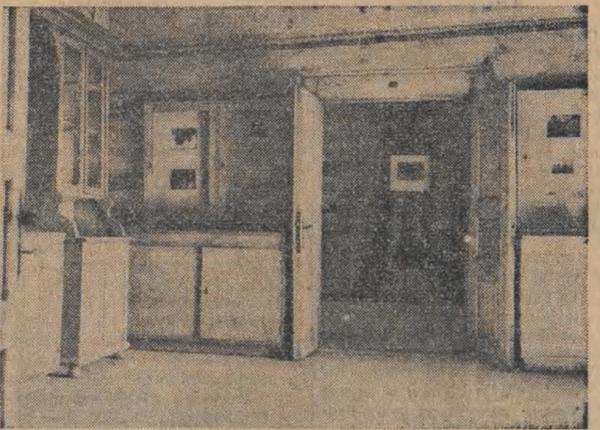
(Trybuna Ludu.)

Lenin w Polsce

Dom w Poroninie, gdzie mieszkał w roku 1914 Lenin. Dwie tablice pamiątkowe — w języku polskim i rosyjskim widnieją obok okna zajmowanego wówczas przez Lenina pokoju

(Foto: AR)

Muzeum Lenina w Poroninie koło Zakopanego

(Foto: AR)

W czerwcu 1912 roku Włodzimierz Lenin przybył z Paryża do Krakowa, aby być bliżej Rosji, aby trzymać rękę na pulsie wydarzeń, które zapowiadały nadejście przełomowych, historycznych dni świata.

W czasie rocznego pobytu w Krakowie, odbyło się tu między innymi historyczne spotkanie ze Stalinem: sześciu bolszewickim członkiem Dumy. Wkrótce potem Lenin zamieścił. Lekarze stwierdzili konieczność przerwania wyjeżdżającej i rozdzielił natychmiastowy wyjazd do Zakopanego.

Ne odpowiada ta recepta tow. Leninowi. Zakopane jest za gwarne, za modne i za drogie. W połowie października 1913 roku Lenin wyjeżdża do Poronina, gdzie osiedla się w góralskim domku.

Tu Lenin prowadził na pozór tryb życia zwykłego kuracjusza. Co rano z plecakiem zjeżdża na rowerze przed urząd pocztowy, robi zakupy w sklepiku, spaceruje z towarzyszami i prowadzi gorące dysputy.

Zawijają się nieci przyjaźni między wielkim wodzem rosyjskiego proletariatu a Polakami, którzy wówczas przebywali w Poroninie jak Jan Kasprzowicz i Władysław Orkan. Lenin z zacięciem przysłuchuje się rozmowom o Polsce, bierze w nich czynny udział. Jest pod urokiem polskich pieśni robotniczych.

Często nuci „Warszawiankę”, „Szalejące tyrańki” i „Czerwony Sztafard”. Lenin jest wielkim przyjacielem Polaków. Studiując z pomocą przyjaciół — Polaków w okresie swego pobytu w Polsce naszą kulturę i nasz język.

W ciągu miesięcy spędzonych w Poroninie — Lenin nie traci kontaktu z partią bolszewicką. Tutaj odbyła się historyczna narada, na której powzięto rezolucję o prawie narodów do samostanowienia, tu powstaje około 40 dzieł publicystycznych. Wraz ze Stalinem omawia tutaj Lenin tezy do genialnej pracy tow. Stalina „Marksizm a kwestia narodowa”.

Pobyt Lenina w Poroninie, z przerwami, spowodowanymi wyjazdami do Krakowa — trwał do 7 sierpnia 1914 roku, to jest do dnia, w którym jako obywatel rosyjski został aresztowany przez austriackich żandarmów i przewieziony do więzienia w Nowym Targu, gdzie przebył dziesięć dni.

Po aresztowaniu tow. Lenina — grono przyjaciół — Polaków natychmiast wszczęło zabiegi o zwolnienie Go z więzienia.

Po opuszczeniu więzienia austriackiego w Nowym Targu — Włodzimierz Lenin przeniósł się do Szwajcarii gdzie przebywał do roku 1917.

Foto archiw. „Głosu”

Dzieci stalingradzkie! Gdziekolwiek się ukazały w Moskwie — w metro, muzeum, czy mauzoleum Lenina — wszędzie patrzyły na nie tkliwie z miłością i uwielbieniem czy wzruszonych moskwiaków. Z wyglądu zwykłe dzieci o rumianych, pyzanych twarzyczkach, czysto ubrane, wesole, śmiejące się i rozpiewane. Dopiero z prasy, a potem już w Stalingradzie dowiedzieliśmy się, jakie to wyjątkowe, niedościenne dzieci gościla stolica ZSRR.

Bohaterskie dzieci poległych bohaterów — obrońców Stalingradu. Prawie wszystkie one przeżyły straszliwe boje stalingradzkie w okopach, schronach, w jamach — o głodzie i chłodzie. W ich oczach Niemcy mordowali im rodziców, a często i star-

wo próbowali wykorzystać dzieci dla swego wywiadu — mocno się jednak omylili. Posłany dla zasięgnięcia języka od Czerwonej Armii dziesięcioletni chłopak, natychmiast zgłosił się do komendanta i z dumiewającą inteligencją oraz zmysłem wprost niezwykłym określił pozycję wroga, ilość żołnierzy. Takich faktów było wiele.

POWRÓT DO ŻYCIA

Po zakończeniu walk zaczęto gromadzić pozostałe przy życiu dzieci. Wyciągano je zewsząd — ze wszystkich nor, spod trupów żołnierzy, przytulonych do martwych matek. Straszliwie wygłodzone, chude, bez władzy w nóżkach, niektóre siedmiolastoletnie dzieciaki były całkiem siwe — jak starcy.

Patrząc dziś na tych wesolych, dobrze odżywionych i pięknie ubranych malców trudno uwierzyć, że to są właśnie owe dzieci z placu boju. Dzieci przyjechały z 38 domów dziecięcych. Każdy dom ma swego opiekującego szefa. Inicjatorami szefostwa byli bohaterzy robotnicy Fabryki Traktorów. Za ich przykładem zjawili się szefowie z innych fabryk i kolechozów. To nie były jacy szefowie „Ojczymów” wśród nich nie ma. Są to najprawdziwsi, najszerzej znani ojcowie oraz matki. Trzeci są to dzieci zarówno materialnie, jak i duchowo. Dzieciom absolutnie nie czego nie brakuje. Przywożą im produkty, sadzą drzewa, przynoszą w podarunku prosiaki, krowy, materia-

ły ubrania i wszystko, co potrzebne do dostojnego życia.

Tak samo serdeczni i troskliwi są bezpośredni opiekunowie wychowawcy w domach dziecięcych. Praca ich początkowo była bardzo ciężka. Dzieci przyjeżdżały w nocy ze snu z krzykiem, trwożnie tuliły się do opiekunów — ukrywając się przed urojonym bombardowaniem. Inne dzieci, piechota, skrycie udają się z powro-

Bohaterskie dzieci Stalingradu

tem do Stalingradu w poszukiwaniu swych rodziców — wciąż nie chcieli wierzyć, że rodziców nie ma już wśród żywych, że pozostali sierotami.

ZJAZD DZIECI

Dla odwrócenia ich uwagi od straszliwej przeszłości, dla ułatwienia im zapomnienia tych ponurych przeżyć, opiekunowie zorganizowali wielką ilość różnych kolek amatorskich: chóry, balety, teatralne i inne. Właśnie w tym roku odbył się zjazd dzieci z wszystkich domów dziecięcych — występy dzieci amatorskich kolek. Niestety, tej uroczystości w Stalingradzie już nie zdążyliśmy obejrzeć —

spóźniłam się. Stalingradzcy opiekunowie, że było przepięknie. Całe miasto witało dzieci pełnym sercem — najserdeczniejszym słowem i moznym kwieciami. Całowano i pieszczono dzieci niby własne, najukochańsze. W ten sposób starano się dzieciom stalingradzkim powrócić dzieciństwo.

Równie czują i tkliwa opieka otoczona są dzieci w samym Stalingradzie. Są one oczkiem w głowie całej przy samej Wołdze. Trzy miniaturowe kolorowe stacyjki, jak i cała kolej — to nie jest przecież ich „własność” — placą całego rubla. Towarzysz polski, kolejarz, który wraz z nią oglądał to cudo, zawstydził się i przyrzekł nam, że i dla naszych dzieci też kiedyś stworzymy takie cacko. Na razie zachwycaliśmy się pięknym pomysłem stalingradzkich czerkasowców.

NIEZWYKŁA KOLEJ

W odbudowywającym się mieście, w którym jednocześnie z domami mieszkalnymi wznoszone przepiękne gmachy — szkoły, teatry, kina, muzea, parki i ogrody — nie zapomniano również i o przyjemnościach dla dzieci. Z inicjatywą komсомоłców-czerkasowców, ich własnymi siłami i przy pomocy samych dzieci pionierów zbudowano przepiękną kolejkę. Tor trzykilometrowy zaczyna się

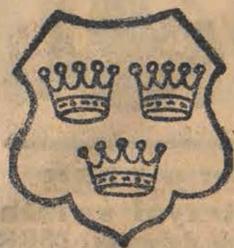
przy samej Wołdze. Trzy miniaturowe kolorowe stacyjki, jak i cała kolej — to nie jest przecież ich „własność” — placą całego rubla. Towarzysz polski, kolejarz, który wraz z nią oglądał to cudo, zawstydził się i przyrzekł nam, że i dla naszych dzieci też kiedyś stworzymy takie cacko. Na razie zachwycaliśmy się pięknym pomysłem stalingradzkich czerkasowców.

Nad wyniosłym brzegiem Wołgi — tam, gdzie ojcowie w bohaterkich bojach wstrzymali i pokonali hordy hitlerowskie, kształcą się i bawią beztrudno — dzieci.

I mimowoli nasuwa mi się myśl, że właśnie o to, by tu nad brzegiem Wołgi mogły plawić się w słońcu i szczęściu dzieci radzieckie, oddali życie oni — bohaterzy Stalingradu.

B. Beatus.

Kronika Pabianic

KOMU WINSZUJEMY
Niedziela, dnia 9 października
1949 r.
Dziś: Ludwiki

WAŻNIEJSZE TELEFONY

- 0 — Straż Pożarna
4 — PZPB
6 — Kom. „Służby Polsce”
10 — Pogotowie Ub. Społeczne.
23 — PZPB
63 — Komisariat M.O.
66 — Zarząd Miejski
91 — Dworzec Kolejowy
112 — P.C.K.
143 — Zarząd Miejski ZMP.
213 — Telegraf

Redakcja „Głosu Pabianic”
— Armii Czerwonej 19, tel. 287.

Wprowadzić w Pabianicach

Nie przypominamy sobie, by na jakiegokolwiek konferencji czy zebraniu odbywanym przez organizacje społeczne czy nawet Zw. Zaw. padło zdanie o konieczności zwalczania szkodliwego w Pabianicach alkoholizmu. Nawet organizacje, których zadaniem między innymi jest zwalczać wszelkimi możliwymi sposobami te straszliwą plagę społeczną robą w tym kierunku niewiele, albo w ogóle nie.

Trudno się obrzeć wrażeniu, że specjalnie unika się postawienia problemu w całej rozciągłości, odtwarzanie na forum publicznym. Ja ktoś nikt nie może zdecydować się na niego inicjatywy, by nie lawrując, nie zbywając zagadnienia, a umieszczeniem czy wypowiedzianym półgębkiem, zartami, chwycić jak to się mówi „byka za rog” i zawołać: jest źle i my jako działacze społeczni jesteśmy zobowiązani by jednak coś zrobić dla usunięcia tego zła.

Ze jest źle o tym nie trudno się przekonać. Wystarczy przejeżdżać poniedziałkowe listy obecności we wszystkich zakładach pracy i instytucjach Pabianic. Najwcześniejsze uświadomienie nieobecności jest właśnie w poniedziałek, dla

czego nie trudno się domyśleć. Jeszcze gorzej jest w dni następujące bezpośrednio po wypłatach. W PZPB można zawsze obserwować bardzo znaczny spadek frekwencji w dniach wypłat 21-ym i 26-ym każdego miesiąca. Bywa i to wcale niezadko, że niektórzy pracownicy PZPB, jeśli nawet do pracy przyjdą, to są w takim stanie, że właściwie ich praca w tym dniu polega jedynie na marnotrawieniu drogiego surowca. Alkoholizm wyraża się bardzo poważnie i dotkliwie straty nie tylko samym pijącym, rujnując ich zdrowie i skazując niekiedy na niedługą całość rodziny, ale również znacznie obniża produkcję we wszystkich zakładach przemysłowych miasta.

Co się jednak robi w Pabianicach, by plagę alkoholizmu zatamować i ostatecznie zlikwidować? Nic, albo prawie nic.

Wprawdzie kółka Ligii Kobiet przeforsowały w niektórych fabrykach, jak np. w PZPB to, że znany, notorycznym pijakom odbiera się dodatki rodzinne przekładając je rodzinie, ale rzecz jasna, tego rodzaju posunięcia nie mogą sprowdzić jakiegokolwiek poważniejszego zmiany na lepsze. Tak długo, jak do zwalczania alkoholizmu nie

„suche dni”

wciągnie się całego społeczeństwa miasta akcja ta będzie jedynie nędznym wstrząsem, czynnym gwałtem ludzi, którzy jednak z góry działają w świadomości, że to nie da efektu.

Dotąd nie słyszeliśmy, by w Pabianicach, wzorem innych miast, powstał Społeczny Komitet do Walki z Alkoholizmem, który by całą akcję poprowadził na szerokim froncie, opierając się o wszystkie organy społeczne i Zw. Zaw. Czyżby uważano, że w Pabianicach jest tak dobrze, że właściwie podobny Komitet skazany byłby na bezczynność? Do tej chwili nie nam nie wiadomo, by w jakiegokolwiek fabryce czy instytucji miasta miały miejsce jakieś odczyty czy pogadanki, obrazujące tragiczne konsekwencje, na jakie wczesniej czy później narażony jest alkoholik. Zwalczają tak odczyty należy wygłaszać przed młodzieżą, która często nie zdaje sobie sprawy ze zubożających skutków pijactwa, sądząc, że „wódka daje siłę”.

W dalszym ciągu czynne są w niektórych punktach miasta, zwłaszcza zaś na przedmieściach potajemne knajpy, w których, jak nas słuchy dochodzą, można nabyć wódkę. Mało. Słyszeliśmy, że niektórzy tacy „przedsiębiorcy” właściciele dają wódkę nawet na kredyt. Tak, że można w nich upić się nawet wtedy, kiedy się nie ma pieniędzy. Latwo sobie wyobrazić, gdzie w dniu wypłaty wędruje po tem cały ciężko zapracowany zarobek nieświadomionemu i oszukiwanemu przez spekulanta element robotnika. Sądymy zresztą, że punkt ciężkości walki winien być położony w chwili obecnej na wprowadzeniu „dni suchych” i zamknięciu wszystkich knajp, położonych w bezpośredniej bliskości zakładów pracy. Przed wojną cało w budowano knajpy także przy fabrykach, gdyż chodziło o to, aby robotnik zostawił w nich część swego zarobku.

Doświadczanie wykazuje, że najwięcej pijanych osób na ulicach i najmniejsza frekwencja w zakładach pracy była, jak już wspomnieliśmy w dniu wypłat. Otóż niedozwolnym wprost warunkiem skutecznej akcji przeciwalkoholowej jest wprowadzenie w dni wypłat „dni bezalkoholowych”. Podobne zarządzenia istnieją już w szeregu miast i dają dobre rezultaty. Niedługo sprawa wprowadzenia „dni suchych” stanąć ma na plenium MRN w Łodzi. Dlaczego więc Pabianice nie miałyby wytykać rozporządzenia dającego tak dobroczynne skutki? Uważamy, że wniosek o wprowadzenie „dni suchych” winien wypłynąć na naj-

bliższym posiedzeniu w pabianickiej MRN.

Poza tym dobrze by było, żeby odpowiednie czynniki zastanowiły się poważnie nad uruchomieniem poradni przeciwalkoholowej.

Walki z pijactwem nie można wygrać samym zarządzeniem i przepisami. Wielu pijaków, zwłaszcza notorycznych, trzeba leczyć, trzeba ich uczyć, jak się odzwyczajać od nałogu. Dlatego powstanie takiej poradni ułatwiłoby alkoholikom przeprowadzenie skutecznej walki z nałogiem zakorzenionym od szeregu lat. Należałoby również pomyśleć o stworzeniu listy ludzi, którym nawet poradnia nie pomoże i którzy muszą się poddać specjalnej przymusowej kuracji.

Walka z alkoholizmem nie może być w żadnym wypadku prowadzona na powierzchni i dorywczo. Jedynie wtedy, gdy będzie dobrze zorganizowana i w najdrobniejszych szczegółach przemyślana — da pozytywne rezultaty.

Złom należy kierować do składnicy

Społeczny Komitet Zbiórki Złomu w Pabianicach zwraca się z apelem do wszystkich szkół, zakładów przemysłowych, komitetów domowych, organizacji społecznych i instytucji o podjęcie stałej akcji zbiórki złomu.

Zakłady pracy i instytucje, posiadające własne środki lokomocji, zebrany złom winny odsyłać do składnicy złomu — Pabianice, ul. Marszałka Żukowa nr 13, tel. 93. Szkoły, organizacje i komitety domowe, po zebraniu większej ilości złomu zawiadamiają telefonicznie składnicę PZGS-u, która sama się już zajmuje transportem złomu. PZGS zatrudnia specjalnych brakarzy, którzy na miejscu, kierując się obowiązującymi przepisami i normami, będą sortować i klasyfikować zebrany złom. Zależnie od wartości i ilości przywiezionego złomu składnica wypłaca dostarczycielom od dwóch złotych wwyż za 1 kg.

Wyniki zbiórki periodycznie podawane będą w prasie oraz za pośrednictwem miejscowego radio wezła.

Niedopuszczalna lekkomyślność

Zwracaliśmy już uwagę, że farbiarnia w PZPW Nr. 41 między innymi dlatego pracuje mało wydajnie, że wiele sztuk musi być farbowanych dwukrotnie, że woda używa się wprost z kanału, nie przepuszczając jej przez filtry. Woda ta jest często brudna i zamulona i na sztukach farbowanych wychodzą przeróżne desenie i pasma, które deklasują niekiedy całą dzienną produkcję farbiarni.

Wspomniany kanał przepływa również przez teren fabryczny PZPB. 27-go września robotnicy czyszcząc teren wrzucali do kanału całe zwaliny desek i belek, tamując bieg kanału. Woda się podniosła, zmieszana z brudną wodą pobliskiego stawu i popłynęła dalej, ale już bardzo poważnie zamulona i zabrudzona. Nie przeczując niczego złego, farbiarze z PZPW Nr. 41 spokojnie pracowali dalej. Na szczęście w porę się jednak zorientowano, że sztuki wychodzą dziwnie zabrudzone z szeregi pasmami. Przyczynę nie długo odkryto i farbowanie wstrzymano. 70 sztuk już ufarbowanych musiało iść powtórnie do kadzi. Zmarnowano wiele ludzkiej pracy i wiele cennego surowca narzucono. — Jak się oblicza straty PZPW Nr. 41 wynoszą 200 tysięcy złotych.

I wszystko na skutek niedbałości czy niezrozumiałej lekkomyślności grupy pracowników PZPB. Należy się jednak spodziewać, że w przyszłości podobne

wypadki się nie zdarzą i w stosunku do winnych zostaną wyciągnięte odpowiednie konsekwencje.

PZPB jeśli idzie o wodę są w dobrej sytuacji. Filtry i głębokie studnie zapewniają tym zakładom stały dopływ czystej niezmąconej wody. Nasuwa się więc pytanie czy między dwoma pobliskimi zakładami nie mogła by się rozwinąć jakaś współpraca na tym odcinku. Wprawdzie w jednym wypadku mamy do czynienia z zakładem bawelnianym, w drugim z wełnianym, ale przecież cel jest ten sam. Dać możliwie najwięcej jak najlepszej produkcji. Kierownictwo farbiarni PZPW Nr. 41 skarży się, że w wypadku deszczów woda w kanale jest tak brudna i zamulona, że jakoś produkcji farbiarni w takich dniach, bardzo poważnie się obniża. Czy wobec tego PZPB w takich rzadkich zrzęta wypadkach nie mogłoby pozwolić farbiarni wełnianej na korzystanie ze swojej dobrej wody.

Podobne koncepcje były już ze strony PZPW Nr. 41 wysuwane, nie spotkały się one jednak jak dotąd z należyтым zrozumieniem i dyktacją PZPB. Warto by jednak wyliczyć komisję z przedstawicielami obu fabryk, by się zajęła dostarczeniem w pewnych okresach PZPW Nr. 41 dobrej wody. Komisja ta mogłaby sprawdzić czy i w jakim zakresie mogłoby PZPB pomóc. Pomoc zaś taka nie wielka zresztą przyczyniłaby się znacznie do podwyższenia produkcji w pobliskiej fabryce wełnianej.

Mieszkańcy Pabianic winni pomóc w zbieraniu dokumentów odnoszących się do historii naszego miasta

W związku z wypowiedzią ob. M. K. w Ich poczytnym piśmie z dnia 1 bm. niniejszym proszę o umieszczenie niżej podanej wiadomości, która będzie jednocześnie odpowiedzią na słuszną w pewnym stopniu uwagi korespondenta.

CZAS GROMADZIĆ MATERIAŁY DO HISTORII MIASTA

Widąc z ostatnich wypowiedzi na łamach „Głosu Pabianickiego”, że budzi się zainteresowanie Muzeum Miejskim i jego zbiorami. Jest to objaw niezwykle pocieszający. Słuszne są uwagi ob. M. K., nie po winny być zwrócone do mieszkańców miasta. Kierowane do Muzeum, o ile mieszkańcy miasta nie poświęcą z pomocą, samo nie zrobi nic. O ile chodzi o zbieranie dokumentów — coś nieśmiało już się robi, w czym pomagają również miejscowi Oddział Polskiego Tow. Kra-

joznawczego, napływają również dary od mieszkańców miasta, dział historyczno-etnograficzny w Muzeum istnieje, lecz wszystkiego tego jest nie wiele. Nie od rzeczy zatem będzie powtórzyć wezwanie do ogółu mieszkańców miasta Pabianic, by zebrali składowe swe pamiątki w Muzeum Miejskim, bądź to jako dary, bądź też jako depozyty.

Znajdują się po domach różne pamiątki, które butwieją po skrzyniach, niszczonej po szufladach i spracowanej tylko kłopot. Ciepłocie wesołej babcy, zapaska, jakiś stary obrazek nie wiadomo przez kogo malowany, jakieś stare narzędzia, jakieś ozdoby — są pamiątkami dotąd, dopóki całkiem nie zniszczą i trzeba będzie je wyrzucić. Są jeszcze inne pamiątki: jak fotografie poległych w wojnie lub w obozach hitlerowskich, foto-

grafie działaczy politycznych i społecznych, zdjęcia jakichś zdarzeń lub obiektów już nie istniejących, stare książki, jakieś dokumenty, odznaki związków nie istniejących, stare monety i t. p. Przedmioty te pojedynczo oglądane są tylko pamiątkami, gdy będą jednak zgromadzone razem i odpowiednio rozmieszczone — tworzyć będą historię.

Pamięć ludzka jest krótka i zawodna, należy przeto pomyśleć o tym, by czasami najpoważsze, czasami rewolucyjne przemiany społeczne znalazły również swój wyraz w historii. Należy gromadzić w Muzeum pamiątki z obozów, pamiątki z ghetta, pamiątki bestialstwa Niemców, ogłoszenia i rozporządzenia z czasów okupacji, krótkie życiorysy ludzi pomordowanych w obozach i więzieniach, a zwłaszcza życiorysy działaczy społecznych i robotniczych.

Wszelkie tego rodzaju pamiątki dotyczące miasta Pabianic i okolicy przyjmijcie Muzeum Miejskie w Pabianicach — Pl. Demokracji 1 (Zamek). W. S.

KRONIKA MILICYJNA

Dnia 29. 9. 1949 r. został zatrzymany ob. Nowicki Henryk, zamieszkały w Pabianicach, przy ul. Konopnej nr 2, który w stanie nieprzytomnym wynajął taksówkę, a potem za kurs nie chciał zapłacić, mając przy sobie 92 tys. zł.

trzeźwym wywoływała zbiegowisko w Parku Wołności w Pabianicach. Alkoholizmie odprowadzono do Komisariatu MO.

W dniu 30. 9. 1949 r. funkcjonariusze Milicji Obywatelskiej przeprowadzili rewizję u właściciela sklepu spożywczego ob. Cielonowskiego Mariana, zamieszkałego w Pabianicach, przy ul. Cmentarnej nr 10. Wynikiem rewizji było znalezienie na strychu większych ilości schowanego mydła, sacharyny i herbaty. Sprawa „za sobnony” sklepikarza oddana została do Komisji Specjalnej.

Pabianice współzawodniczą ze Zgierzem Nie może być ani jednego analfabety w mieście

Drugim zagadnieniem Konferencji Kulturalno-Oświatowej, która obradowała 4. 10 br. w świetlicy PZPB, była sprawa zwalczania analfabetyzmu na terenie miast. Referat na ten temat wygłosił ob. inspektor Kaczmarek. Z referatu wynika, że w Pabianicach jest ich sześć przeszło 2.000 analfabetów. Był to habibacją pozostałości rządów sanacyjnych zlikwidować — Pow. Rada Zw. Zaw., pełnomocnik Rządu do walki z analfabetyzmem, przewodniczący MRN ob. Dąbrowski oraz inspektor szkolny postanowili zorganizować 39 dalszych kursów. Odpowiednie klasy łącznie z podręcznikami są już całkowicie przygotowane. Wykłady nauki początkowego czytania i pisania odbywać się będą w świetlicach zakładowych. Trudności, na jakie natrafia ta akcja są dość poważne. Są nimi: negatywne uosusunkowanie się części analfabetów do nauki, wynikające z niezrozumienia oraz niepoważne traktowanie akcji przez administrację niektórych poszczególnych zakładów i kierowników świetlic.

miasta istnieje obecnie na ukończeniu 13 kursów, gdzie uczy się ponad 200 osób.

Dyskusja nad referatem rozwinęła się szeroko. Na podkreślenie zasługuje wypowiedź tow. Furmańskiego, który stwierdził, że „czło wiek nie umiejący czytać jest tak leka, podobny jest niewiedomemu, który z trudem znajduje drogę. Przypomnę się — mówi — sam byłem analfabeta. Nauczyłem się czytać i pisać w więzieniu w roku 1923. W okresie przedwzrostowym nie miałem możliwości dalszej nauki, ponieważ najpoważniejszy zagadnieniem dla mnie było utrzymać rodzinę, co było niezwykle trudne.”

Wizytał Kauzel, uczestniczący na konferencji z ramienia Kuratorium Łódzkiego między innymi powiedział: „Analfabeta należy dać odpowiednio warunki pracy i nauki. Osobom, które są zaobserwowane wychowywaniem dzieci i stać nie mają czasu na naukę, winny pomóc Liga Kobiet i ZMP.”

Podsumowując obrady tow. Siedlanowska, przewodnicząca ORZZ stwierdziła, że konferencja ta jest pierwszą w województwie, jej doświadczenia zostaną przeniesione na inne powiaty. Okręgowa Rada Związków Zawodowych dostarczy bezpłatnie organizatorom kursów dla analfabetów podręczniki, zeszyty i ołówki.

Łódzka organizacja ZMP oraz Liga Kobiet przystąpiły do indy-

Co na to dyrekcja Przemysłu Maszynowego? O meczu który się nie odbył

Z piękną inicjatywą wystąpili pracownicy zakładów DPM w Pabianicach, organizując mecz piłki nożnej ze swoją dyrekcją w Łodzi. Dochód z meczu przeznaczony miał być na odbudowę Stolicy.

Organizatorzy meczu wybrali spośród pracowników DPM w Pabianicach reprezentacyjną jednostkę i skomunikowali się z Wojewódzką Dyrekcją Przemysłu Miejskiego w Łodzi, a pracownikami zakładów DPM w Pabianicach.

Kiedy drużyna pabianicka była już w komplecie, z Łodzi zadzwonił dyr. Slepień, tłumacząc się bardzo metnie, że grać dziś nie mogą bo nie ma kto i t.d. Ze słów pana dyrektora wynika, że uważa za niegodne, aby panowie dyrektorzy grali w piłkę z podległymi sobie pracownikami na najwznioślejszy nawet cel.

Jeżeli jest to prawda, to pocóż panowie z dyrekcji przyrzekli mecz rozegrać w oznaczonym przez siebie terminie? Chyba nie

widualnego nauczania tam, gdzie nie można zorganizować kursu, należy rozpatrzyć to i w Pabianicach.

Mówiac o świetlicach — tow. Siedlanowska oświadczyła, że świetlica wychować musi nowego człowieka. Zmienić jego stosunek do pracy i wytworzyć w zakładzie atmosferę sprzyjającą nauce. Jednocześnie świetlica winna o-

bok tego, że uczy — i bawić. Z tego też powodu wszelkie rozrywki kulturalne i imprezy artystyczne muszą być otaczane jak najtroskliwszą opieką.

Konferencja zakończył tow. Grała z Pow. Rady Zw. Zaw. dziękując uczestnikom za przybycie, za aktywne wzięcie udziału w konferencji oraz za szczerą i cenne wypowiedzi.

ne, iż dnia 6. 10. br. rozegrany zostanie na boisku szkoły (ul. Żeromskiego nr 8) o godz. 16 mecz piłki nożnej między Wojewódzką Dyrekcją Przemysłu Miejskiego w Łodzi, a pracownikami zakładów DPM w Pabianicach.

Jeżeli jest to prawda, to pocóż panowie z dyrekcji przyrzekli mecz rozegrać w oznaczonym przez siebie terminie? Chyba nie

PTC — Widzew dziś o 11.30

W niedzielę dnia 9. 10. br. na boisku PZPB, o godz. 11.30 odbędzie się mecz o mistrzostwo klasy państwowej między drużynami WZKS Widzew — PTC Gwardia. O godz. 9.30 odbędzie się przedmecz. Mecz ten jest oczekiwany z wielkim zainteresowaniem.

Rejestracja rowerów

Z dnem 10 października br. Zarząd Nieruchomości przystępuje do rejestracji rowerów i motocykli z silnikami o pojemności do 500 cm. kw. Rejestracja odbywać się będzie w Oddziale Administracyjnym przy ul. Armii Czerwonej Nr 16 parter pokój Nr 2. Oplata rejestracyjna za okres 1949-50 wynosi 126 zł. Przy rejestracji należy przedłożyć dowód zamieszkania (zameldowanie) na terenie m. Pabianic oraz podać Nr fabryczny ramy i firmę roweru.

Złóż ofiarę na Odbudowę Warszawę

Budowa największego Domu Towarowego w Warszawie

Ponad 200 robotników PBP pracuje przy budowie największego gmachu PDT, który powstaje w Warszawie przy Al. Sikorskiego. Obecnie betonuje się czwarta — nadziemna kondygnacja budynku. Do końca br. przewidywane jest wykonanie następujących

czterech kondygnacji. Budowany gmach Powszechnego Domu Towarowego będzie największym w Polsce domem handlowym. Składać się on będzie z trzech części: głównego budynku handlowego, od strony Al. Sikorskiego, budynku biurowego, stojącego przy ul. Kruczej, i dużej, parterowej hali od ul. Brackiej. Hala przewidziana jest na dział spożywczy.

Najciekawszym niewątpliwie fragmentem zabudowy PDT będzie budynek handlowy, składający się z 10 kondygnacji, z których 2 położone będą pod ziemią. Długość frontowej elewacji gmachu wyniesie 70 m, szerokość zaś około 35 m. W części podziemnej znajdują pomieszczenia magazynowe i ekspedycja towarów, szatnia dla personelu oraz urządzenia instalacji wentylacyjnej i ciepłej. Na piętrach umieszczone zostaną poszczególne działy branżowe.

Wygodne i szybkie poruszanie się wewnątrz budynku zapewnią dwutaśmowe ruchome schody, zdolne w przeciągu godziny przetransportować 16 tysięcy osób. Ponadto przewiduje się zainstalowanie 10 dźwigów. Od strony południowej, tzn. od Al. Sikorskiego budynek posiadać będzie szklaną ścianę frontową dla zapewnienia wnętrzu maksimum światła. Oprócz centralnego ogrzewania gmach ogrzewany będzie ciepłym powietrzem, doprowadzonym przez wentylatory.

Specjalne urządzenia chłodnicze umożliwią przechowywanie towarów ulegających szybkiemu psuciu.

Dom Towarowy zatrudni ok. 1600 osób personelu. Gmach PDT oddany zostanie do użytku pod koniec 1950 roku.

TEATR

PANSTWOWY TEATR IM. STEFANA JARACZA
ul. Jaracza 27

Dzisiaj o godz. 19.15 dramat Juliusza Słowackiego pt. „Maria Stuart”, w nowej inscenizacji Iwo Galla, z ilustracją muzyczną Waldemara Maciszewskiego.

Z chwilą rozpoczęcia przedstawienia nikt na salę nie będzie wpuszczony.

W poniedziałek, dnia 10 października 1949 r., teatr nieczynny.

PANSTWOWY TEATR POWSZECHNY
ul. 11 Listopada 21, tel. 150-36

Codziennie o godz. 19.15 doskonała komedia M. Bałuckiego „Klub kawalerów” z udziałem Ireny Grywińskiej, Karola Adwentowicza i Adolfa Dymczy.

W poniedziałek, dnia 10 października 1949 r., teatr nieczynny.

TEATR LALEK „PINOKIO” TPD
Nawrot 27, tel. 135-74

Codziennie przez poniedziałki, godz. 9.30, w niedzielę i święta godz. 12 „Ozardzijski kaloszek”.

TEATR „OSA” — SALA ZIMOWA
Traugutta 1

Codziennie o godz. 19.30, w niedzielę o 16 i 19.30 „Krawiec w zamku”. Ostatnie dni.

CYRK NR 1
(Plac Leonarda) pod dyr. Din-Dona

Codziennie o godzinie 19.30, w sobotę o godz. 16 i 19.30, w niedzielę o godz. 12, 16 i 19.30.

KINA

ADRIA (Stalina 1)
„Złoty klucz”
godz. 16.30, 18.30, 20.30

poranek godz. 9.30, 11.30
film dozwolony dla młod. od lat 7

BAŁTYK (Narutowicza 20)
„Spotkanie nad Łabą”
godz. 15.30, 18, 20.30

poranek godz. 9, 11.30
film dozwolony dla młod. od lat 14

BAJKA (Franciszkańska 31)
„Cztery serca”
godz. 14, 16, 18, 20

film dozwolony dla młod. od lat 10

GDYNIA — (Daszyńskiego 2)
„Program aktualności krajowych i zagranicznych Nr 43”
godz. 11, 12, 13, 16; 17, 18, 19; 20 i 21

HEL (Legionów 2-4) — dla młod.
„Złoty klucz”
godz. 16, 18, 20

poranek godz. 9, 11

MUZA (Pabianicka 173)
„Rzym miasto otwarte”
godz. 16, 18, 20

poranek godz. 9, 11

POLONIA (Piotrkowska 67)
„Spotkanie nad Łabą”
godz. 16, 18, 20

film dozwolony dla młod. od lat 14

PRZEDWIOSNIE (Zeromsk. 74-76)
„Dni zdrady”
godz. 16, 18, 20

poranek godz. 9, 11

ROBOTNIK (Kilińskiego 178)
„Ostatnia noc”
godz. 14.30, 16.30, 18.30, 20.30

film dozwolony dla młod. od lat 14

ROMA (Rzgowska 84)
„Trójka Trefli”
godz. 16, 18, 20

poranek godz. 9, 11

REKORD (Rzgowska 2)
„Czerwony krawiec”
dla młodzieży godz. 14

godz. 16, 18, 20

film dozwolony dla młod. od lat 14

STYLOWY (Kilińskiego 123)
„Góra Dżelewczeta”
dla młodzieży godz. 14

godz. 16, 18, 20

film dozwolony dla młod. od lat 14

SWIT (Bałucki Rynek 2)
„Moja Młota”
godz. 14, 16, 18, 20

film dozwolony dla młod. od lat 14

TECZA (Piotrkowska 108)
„Pan Nowak”
godz. 14.30, 16.30, 18.30, 20.30

film dozwolony dla młod. od lat 14

TATRY — Sienkiewicza 40 —
„Dni i noc”
godz. 16, 18, 20

poranek godz. 9, 11

WŁÓKNIARZ (Próchnika 16)
„Potępieniec”
godz. 16.30, 18.30, 20.30

poranek godz. 9, 11

film dozwolony dla młod. od lat 16

WISLA (Daszyńskiego 1)
Kino nieczynne z powodu remontu

WOLNOŚĆ (Napierkowski 16)
Program składany
godz. 16, 18, 20

poranek godz. 9, 11

film dozwolony dla młod. od lat 7

ZACHETA (Zgierska)
„Żelazny dziadek”
godz. 16.30, 18.30, 20.30

poranek godz. 9, 11

film dozwolony dla młod. od lat 7

WYCHOWANIE FIZYCZNE i SPORT

Sportowi działacze Łodzi wypowiadają się w sprawie historycznej uchwały

Biura Politycznego KC PZPR

Uchwały Biura Politycznego KC PZPR są wyrazem głębokiej troski o zdrowie i wychowanie młodego pokolenia Polaków. Jednocześnie są one wyrazem doceniania przez najwyższe czynniki państwowe roli, jaką w tym zagadnieniu spełniać musi wychowanie i kultura fizyczna.

Nas, działaczy sportowych, ufnoszą i otucha napawa świadomość, że Biuro Polityczne KC PZPR tak wnikliwie podeszło do istniejących niedomagań w krzewieniu kultury fizycznej i wychowania.

Uchwały odnośnie zapobieżenia brakom w pracy sportowej na wsi, w organizacjach młodzieżowych i zrzeszeniach sportowych Związków Zawodowych oraz niedostatecznego zaangażowania w sprzęt sportowy, są rekonstrukcją, że niedomagania te zostaną usunięte, że współpraca między nami stem a wsią na polu wychowania i rozwoju kultury fizycznej wejdzie na realne tory.

Zarząd Łódzkiego Okręgowego Związku Bokserskiego zdając sobie sprawę, że realizacja tych uchwał wymagać będzie spotęgowania wysiłków wszystkich jego członków, postanowił w wysiłkach swych nie tylko nie ustawać, lecz przeciwnie sięgnąć po palme pierwszeństwa na terenie całego województwa.

Polska zachodnia, czy środkowa? Ruch czy ŁKS Włókniarz? Ognio czy ŁKS Włókniarz?

Dzisiaj w Łodzi odbędą się liczne imprezy sportowe prawie we wszystkich dyscyplinach. Najważniejszą z nich będzie bezprzecznie impreza lekkoatletyczna o puchar przechodni im. Janusza Kusocińskiego pomiędzy Polską zachodnią i środkową.

Zachodnią część naszego kraju reprezentują okręgi: Szczecin, Wrocław, Katowice, natomiast środkową: Białystok, Olsztyn, Warszawa i Łódź. Na zawodach tych ujrzymy czołowych zawodników i zawodniczek Polski, a więc biesiada sportowa będzie pierwszorzędna. Dość nadmienić, że udział w zawodach wezmą: Bregulanka, Gombolśówna, Kałużowa, Cejzikowa, Piwowarówna, Ronczewska, Paszkówna, Kiszka, Buhl, Małecki, Praski, Szendzielorz, Potrzebowski, Werbicki, Lipiec, Gralka, Bendkowski i inni.

Polskę środkową reprezentować będą: Maderówna, Dobrzańska, Stomczewska, Peszkówna, Siatkiewicz, Czajkowski, Staniszewski, Szelesta, Gburczyk, Milecki, Piwowarski, Molenda, Wdowczyk, Antonowicz, Prywer. Z juniorów wystąpią: bracia Garnarczykowie i Sidło.

Program przewiduje 18 konkurencji. Zarząd ŁOZLA poczynił odpowiednie starania, aby ostatnia w tym sezonie poważna impreza lekkoatletyczna wypadła jak najokazalej pod względem organizacyjnym. Sądzimy, że impreza dzisiejsza ściągnie na stadion ŁKS Włókniarza masę miłośników tej pięknej gałęzi sportu. Celem udostępnienia urzędowi niedzielnych zawodów najszerszym masom publiczności i spopularyzowania lekkoatletyki, ceny biletów ustalono na zł. 100 — na wszystkie miejsca.

Drugą imprezą godną uwagi jest mecz piłkarski o mistrzostwo ligi, rozegrany pomiędzy ŁKS Włókniarz i Ruchem z Chorzowa. Zespół gości ostatnio pokonał drużynę Górnika w stosunku 6:1, a więc poprawił się w formie. Łodzianie zechcą niewątpliwie zademonstrować przed swą publicznością, że wyniki były dla nich niesprawiedliwe. Więcej szans na uzyskanie zwycięstwa posiada ŁKS Włókniarz.

Trzecia impreza interesuje przede wszystkim zwolenników boks. ŁKS Włókniarz rozegra zawody o mistrzostwo drugiej ligi z Ogniwem z Wrocławia. 100 proc. faworytem tego spotkania jest drużyna łódzka, która ma zapewnione pierwsze miejsce w końcowej tabeli drużyn drugiej ligi. Jako przedmecz odbędzie się mecz o drużynowe mistrzostwo okręgu w klasie A pomiędzy zespołami Concordii z Piotrkowa i rezerwą ŁKS Włókniarza. Ligowcy wystąpią w składzie: Różycki, Matecki, Marcinkowski, Jędrzejczyk, Debisz, Olejnik, Wiczorek i Grzelak. Na zawody z Concordią wyznaczono: Kargiera, Olczyka, Pietrzaka, Mazura, Nagajskiego, Konickiego, Ślarskiego, i Jaskóła.

Jeśli do tych imprez dodamy pięć interesujących spotkań piłkarskich o mistrzostwo klasy A, towarzyskie mecze z których dochód przeznaczono na odbudowę Warszawy i zawody koszykówki męskiej z udziałem Warty z Poznania i łódzkich zespołów Spójni i Związkowca, to śmiało można powiedzieć, że tytuł imprez już dawno nie oglądaliśmy w Łodzi.

Sport w ZSRR

Mistrzynie świata w roli delegatki ZSRR na kongresie w Budapeszcie

Niedawno pisałimy jakim się sportowcem radzieckim. Nie zamyka on się w ciasnym kole zainteresowań sportowych, a bierze aktywny udział w życiu całego narodu, zdobywając niejednokrotnie zaszczytne stanowisko i uznanie wśród całego społeczeństwa.

Na drugim młodzieżowym Międzynarodowym Kongresie Pokoju delegacja radziecka w większości składa się z znanych sportowców. Między innymi Związek Radziecki reprezentowała mistrzyni świata w jeździe szybkiej na palme pierwszeństwa na terenie całego województwa.

Co, gdzie i kiedy?

Lekkoatletyka: stadion ŁKS Włókniarza, godz. 15: zawody Polski zachodniej i środkowej o puchar przechodni im. Janusza Kusocińskiego z następującym programem: kobiety — bieg 100 mtr., skok wzwyż, dysk i 4x100 mtr.; juniorki: bieg 60 mtr., pełnienie kul i sztafeta 4x200 mtr. Mężczyźni — bieg 100 mtr., 400, 1500, skok w dal, rzut oszczepem i sztafeta 4x100 mtr.
Juniorzy — bieg 100 mtr., skok wzwyż, rzut oszczepem i sztafeta 4x100 mtr.

Wodny: stadion ŁKS Włókniarza, godz. 12: zawody o mistrzostwo ligi państwowej pomiędzy ŁKS Włókniarz a Ruchem z Chorzowa.

O godz. 11 w Pabianicach spotka się tamtejsze PTO Gwardia z łódzkim Włókniarzem.

Piłka nożna: sala Polskiej YMCA, godz. 11: zawody towarzyskie koszykówki męskiej: Związkowiec-Warta (Poznań) — Spójnia (Łódź).

Waga ZMP-owcy
Dzisiaj wasz mecz
W niedzielę, o godz. 10 na boisku „Spójni” w Helenowie, w ramach odbudowy Warszawy wciąż spotkać na odbudowy Warszawy członkowie Zarządu Łódzkiego ZMP rozegrają mecz z członkami Zarządu Wojewódzkiego ZMP.

Sądzimy, że w niedzielę na boisku „Spójni” nie zabraknie żadnego ZMP-owca.

— Pewien znajomy marynarz opowiadał mi w Rubieżańsku o prawdziwej katastrofie morskiej — Tania podkreśliła słowo „prawdziwej”. — Na Ochotkim morzu podczas sztormu zginął nasz niewielki okręt i tylko troje ocalało z całej załogi...
Tania uważnie obserwowała towarzyszy. Aleksy był zupełnie spokojny, raczej obojętny. Toposy i szumy się do siebie, gładząc wasy. Kondrin oglądał się dookoła, jakgdyby oczekiwał, że każdej chwili kajuta zostanie zatopiona. Beridze zaś łobuzersko spojrzawszy na tabliczkę „Nie palić” — wyciągnął papierosa, czestując Tanię. Tania niezręcznie zapaliła i zbliżyła twarz do jego twarzy. Na gorze Poliszczuk znowu strzelał. Nerwowo pułkał motorem...
— Okrętek nasz tak skrzypi, że można pomyśleć, iż boki jego nie są okute żelazem — powiedział Beridze.
— Tania roześmiała się i zakaszła dymem.
— Proszę nie kłamać, Jerzy Dawidowiczu, wasze kłamstwo jest zbyt wyraźne. Okręt skrzypi właśnie dlatego, że nie ma na bokach żelaznego okucia.
— Zaczęliśmy opowiadać o prawdziwej katastrofie morskiej — przypomniał Kuźma Kuźmecz.
— Walczyli o życie, nie czując jednak strachu przed śmiercią. Ów opowiadający mi to, był jednym z trzech, którzy się uratowali — wypowiedział zdanie, które mnie zadziwiło: „Jeśli człowiekowi grozi niebezpieczeństwo, nawet śmierć powinien okupić całą swą wolą i nie bać się niczego. Wtedy wszystko, co jest mu w życiu drogie, pomoże mu zostać mocnym i silnym. Nie stracił swego honoru i w ostatniej chwili, zginie, jak prawdziwy człowiek”.
Kondrin ze zdumieniem odwrócił się do Tani.
— Zuch, do stu tysięcy diabłów! — ochryple zawołał Kuźma Kuźmecz. Zdażył się zaziębić stojąc na pokładzie. Zachwycał się odwagą dziewczyny, starającej się pokrzepić mężczyzn na duchu.
— Wszystko to bzdura i głupota — odezwał się Kondrin skrzypiącym głosem.
Zaczerwienionymi, małymi oczkami, oglądał nieprzyjawnie towarzyszy. Nie zwracał na niego uwagi, jakgdyby był nieobecny. Jednakże Tania nie mogła się powstrzymać.
— Co jest bzdura i głupota? — spytała.
— To, o czym tutaj pleciecie. Nic takiego dobrego nie zdarza się. Każdy drzy o swoją skórę i wszyscy boją się śmierci. Przecież i wy nie chcecie utonąć w tej chwili jesteście miłymi towarzyszami — przyjaciółmi, gdyż spodziewacie się ratunku. Lecz jeśli przyjdzie godzina: zagryzie jeden drugiego w wałce o ratunkowy pas.
Tania przeraziło to niespodziane wystąpienie Kondrina zarówno ze względu na treść jak i zły i przekonywujący jego ton. Spojrzała na Kondrina z pogardą, tak, że nie wytrzymał jej spojrzenia.

Radio

9.30 Muzyka poważna. 10.00 Audycja literacka. 10.20 (Ł) Audycja regionalna pt. „Galkówce dobrze pracuje”. Wykonawcy: Orkiestra p. kier. H. Debicha. E. Korff-Klawecka — śnieg, Z. Włodowski — klarnet, A. Pindras — akordeon. 11.00 Recenzja. 11.10 (Ł) Program lokalny na dziś. 11.12 (Ł) Audycja pt. „Od naszych korespondentów”. 11.20 (Ł) Pieśni polskich i rosyjskich kompozytorów w wyk. M. Bartosz — sopran, przy fortep. Al. Tarski. 11.40 (Ł) Opowiadanie J. Sztudyngera pt. „Różne lalki”. 11.50 (Ł) „Z frontu radiofonizacji” — wiadomości w omówieniu dyr. okr. PR. A. Śmiejana. 11.57 Sygnał czasu i hejnał. 12.04 Dziennik południowy. 12.15 Koncert rozrywkowy. 13.00 Gawęda przyrodnicza. 13.15 Koncert „Hejże dalej do maza”. 14.00 „U naszych twórców”. 14.10 Koncert Polskiej Kapeli Ludowej. 14.40 „Pan Tadeusz”. Adama Mickiewicza (33). 15.00 Lekka muzyka organowa. 15.15 Koncert muzyki polskiej i radzieckiej. 16.00 Dziennik południowy. 16.20 „Nasze chóry śpiewają”. 16.50 Pogadanka o „Towarzystwie Przyjaciół Polsko-Radzieckiej”. 17.00 Koncert Rozrywkowy. 17.55 „Wisła swatem” — wokal L. Dmuszewskiego. 19.00 Kameralna muzyka radziecka. 19.30 „Z życia Wegier”. 20.00 Dziennik wieczorny. 20.30 Rezerwa dziennika. 20.40 (Ł) „Uczniowie Wielkiego Października” — felieton literacki A. Jędrzejewicza. 21.00 Muzyka rozrywkowa. 21.40 Wiadomości sportowe ogólnopolskie. 22.05 (Ł) Wiadomości sportowe lokalne. 22.18 (Ł) Program lokalny na jutro. 22.20 Muzyka taneczna. 23.00 Ostatnie wiadomości. 23.10 Program na jutro. 23.15 Reportaż z Międzynarodowego Konkursu Chopinowskiego. 24.00 Zakończenie audycji i Hymn.

Uśmiechnij się

— W ten sposób — używam tylko jednej smyczy.

Plenum Zarządu Środowiskowego AZS

W dniu 9 bm. o godz. 9 rano w sali Miejskiej Rady Narodowej w Łodzi, przy ul. Nowotki 16 odbędzie się ROZSZERZONE PLENUM ZARZĄDU ŚRODOWISKOWEGO AZS, na które wzywa się do bezwzględnej i punktualnej przybycia wszystkich członków Zarządu Klubu AZS, Kierownictwo Sekcji Klubu, Zarządów Uczelnianych i czynnych zawodników Klubu.

W. Ażaw 282 Daleko od Moskwy

— Co zrobimy z nim, jeśli przyjdzie opuścić barę? — spytał Kowszow.
— W miarę możliwości będę się starał dostarczyć go na brzeg. Towarzysz Poliszczuk, da nam do pomocy marynarza.
— Wicher może nas uratować od lodu! — zawołał pewnym głosem Poliszczuk, — Zeby tylko nie było burzy.
Aleksy i Beridze zasapani i podnieceni, wrócili do kajuty. Z gumowych płaszczy strumieniami spływała woda.
— Tacy jesteście różni, a jacy podobni! — zawołała Tania, szczerze szcycząc się nimi. Pragnęła z całego serca powiedzieć im coś miłego.
Inżynierowie obejrzeli się nawzajem i usiedli obok siebie. Kondrin usiadł bliżej wyjścia. Był przynębiony, wystraszony i nie ukrywał tego.
— W czym jesteśmy podobni do siebie? — miękko spytał Beridze, nie spuszczaając spojrzenia z dziewczyny. Narzuciła na głowę chusteczkę, co nadało jej coś tajemniczego, nowego w jego oczach:

— Kondrin ze zdumieniem odwrócił się do Tani.
— Zuch, do stu tysięcy diabłów! — ochryple zawołał Kuźma Kuźmecz. Zdażył się zaziębić stojąc na pokładzie. Zachwycał się odwagą dziewczyny, starającej się pokrzepić mężczyzn na duchu.
— Wszystko to bzdura i głupota — odezwał się Kondrin skrzypiącym głosem.
Zaczerwienionymi, małymi oczkami, oglądał nieprzyjawnie towarzyszy. Nie zwracał na niego uwagi, jakgdyby był nieobecny. Jednakże Tania nie mogła się powstrzymać.
— Co jest bzdura i głupota? — spytała.
— To, o czym tutaj pleciecie. Nic takiego dobrego nie zdarza się. Każdy drzy o swoją skórę i wszyscy boją się śmierci. Przecież i wy nie chcecie utonąć w tej chwili jesteście miłymi towarzyszami — przyjaciółmi, gdyż spodziewacie się ratunku. Lecz jeśli przyjdzie godzina: zagryzie jeden drugiego w wałce o ratunkowy pas.
Tania przeraziło to niespodziane wystąpienie Kondrina zarówno ze względu na treść jak i zły i przekonywujący jego ton. Spojrzała na Kondrina z pogardą, tak, że nie wytrzymał jej spojrzenia.